

Trong gian hàng kẹo

Hiệu Kam (Bắc-Ninh) vẫn đem bán rất nhiều đồ thêu. Kẹo tay thì có kẹo tay, nhưng không tốt đẹp ở chỗ nào. Họ vẫn không rõ rằng một bức thêu không phải là một bức vẽ, không bao giờ đẹp bằng một bức vẽ được. Nhưng liêng thêu nó có tinh chất riêng mà bức vẽ không có, phải lợi dụng cái tinh chất riêng đó.

Vào gian Lạng-sơn, tôi tưởng như vào hang Vài-Dũ! Có giỏ, có mác, có dao, có tên lăm thuốc độc, có nỏ thần có áo mấn cóc, có áo mấn sơn dầu. Đứng một lúc thấy lạnh giá, vội sang xem lò rượu Vài-Điền và uống một cốc rượu lè cho nóng người. Uống rượu xong, vào xem người lùn cò đuôi làm trò, lại tránh nhờ đến ông Nguyễn Vỹ.

Hết xem trò ở trong, lại xem trò ở ngoài:

Kép Tin ăn mặc trá hình lý Toét, cũng khăn, cũng túi tó, cũng giầy buộc ó, đi làm quảng-cáo cho một nhà bán sơ-mi. Cũng là một cách lợi dụng.

Hai đứa bê đi cà kheo làm quảng-cáo cho một nhà làm hộp sắt. Nào những tiêu thư lấy câu « Phi cao-đẳng bất thành phù-phụ » làm chàm ngôn? Bây giờ cao cẳng đấy!

Những trò hay nhất hội chợ vẫn là trò công-lư chồn-vòn tiêu-thư. Trò này diễn xuất ngày mà diễn mãi cho đến khi tan hội chợ. Lúc đi lần vào đám đông, tôi được nghe một câu truyện triết-lý sâu xa. Một người bảo bạn:

— Này anh này, mỗi lần tôi thấy một người con gái đẹp thì tôi lại nghĩ đến 10 năm sau, như thế, tôi không ao ước nữa,

Người bạn đáp:

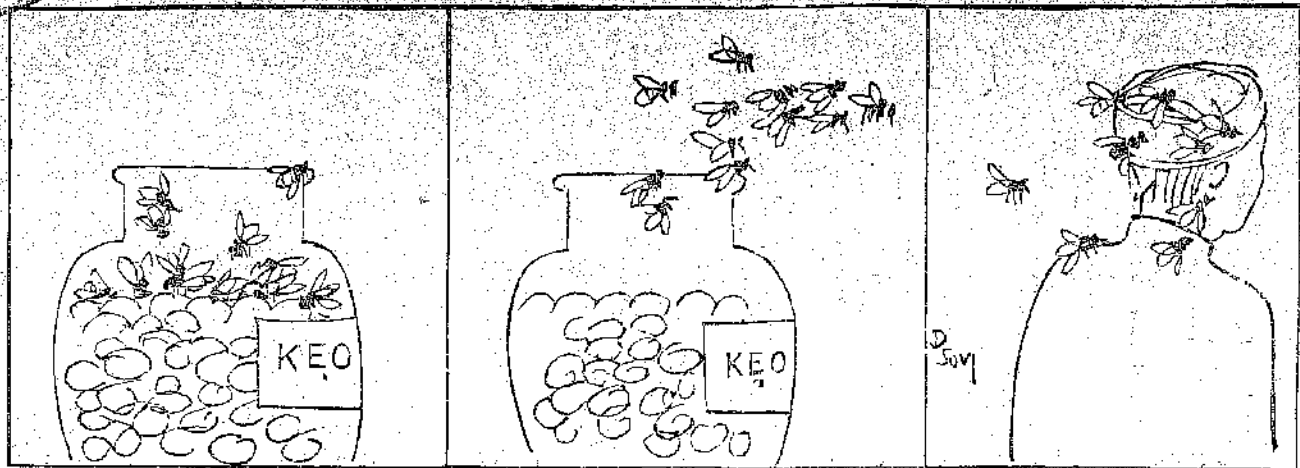
— Thì hãy được 10 năm. Hết 10 năm, người đó già, nhưng cái đẹp kia lại bay sang người khác. Người ấy lại ra hội chợ để đấu xáo. Mất đi đâu.

Thế cho nên người ta còn đem đồ hàng bày hội chợ, thì còn có tiêu-thư đem sắc đẹp ra phở.

Người và vật

Hai năm nữa, nếu người ta không tiến bộ thêm chút nào, lại đem những đồ hàng giống như hết đồ hàng năm nay ra bày, ta sẽ cho là một sự khốn đốn đau lòng. Song những tiêu-thư tươi tắn kia, nếu hai năm qua không già đi chút nào, vẫn phở ra trước mắt chúng ta cái nhàm sắc còn nguyên như năm nay, thì ta lại cho là một sự vui thú đáng mừng. Nghĩa là ai cũng mong cho sự tiến bộ về các đồ hàng bày, mà không mong cho sự tiến bộ về nhan sắc các cô nếu sự tiến bộ ấy làm cho các cô già hơn và xấu hơn.

Cuộc « khảo sát » đã xong, tôi xin tóm tắt lại để tỏ rõ những cái đặc sắc của hội chợ năm nay.

Bản ruồi đương mắt bám kẹo...

... bồng vút bay đi.

... A, ra có ông chảnh Ngọt đến.

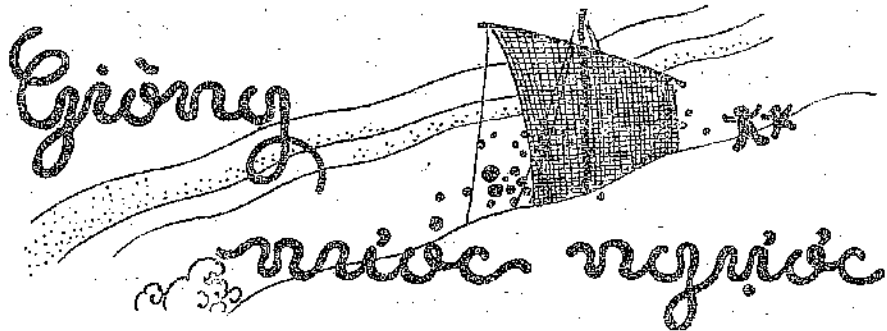
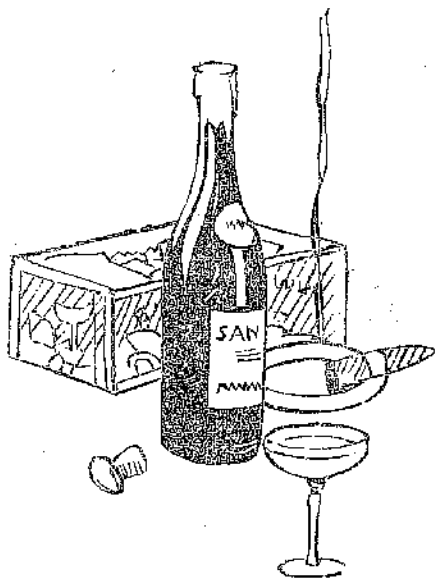
1. Không có mấy thứ hàng mới. Hàng cũ không tiến bộ được bao nhiêu.

2. Cách trưng bày khéo, có vẻ mỹ-thuật.

3. Người đi xem trông có vẻ khả quan, nhất là các tiền-thư.

Lúc sắp ra, tôi còn đi quay trở lại phía sau, xem mấy kiệu mộ xây bằng si-mo. Đứng trước mộ, tôi bùi ngùi nghĩ đến báo Đông-Phương. Báo ấy đã có « minh-tuyên nhà táng » rồi, giá mua lấy một cái mộ này về nữa thì thật là đủ bộ.

T. B. — Tôi viết bài này ngồi bên cạnh lò sưởi nhìn những tờ giấy quảng-cáo cháy ngùn-ngụt, lửa đỏ tươi vui lẹ. Vui vẻ nhất là về phía tay trái tôi (vì tay phải bạn viết) có để một chai sâm banh của một hãng huân biểu làm quảng-cáo. Tôi uống đã gần cạn. Trên bàn, một chiếc si-gà thượng hảo hạng đưa lên làn khói thơm tho và hộp bích-quy hé mở để lộ ra trong đám giấy bóng cái sự ngọt ngào của mấy chiếc bánh thơm, mát, ròn. Vì vậy, nếu bài tường-thuật này có chỗ nào chuệnh-choáng giọng rượu, độc-giã cũng lượng thứ. Lỗi ấy ở các nhà làm quảng cáo chứ không phải ở tôi.

QUA CHO' CÒN TIỀN

Hôm qua đi Hội-Chợ,
Xem các hàng rục rờ,
Choáng mắt, nhìn mê-mạn,
Cái gì cũng thích cả!

Thích cả nhưng vô duyên,
Vi chường túi ít tiền,
Phải cân nhắc chí-lý,
Nên sắm hay không nên?

Qua cửa hiệu kèn hát,
Tiếng kèn nghe réo rất,
Nhưng e nếu tậu về,
Ăm-ì, hồn thơ bạt.

Qua cửa hiệu đồ đồng,
Đỉnh, lư bóng nhoáng lờng,
Muốn mua nhưng lại sợ,
Lau chấu mắt nhiều công...

Tủ chè cùng sập gụ,
Trong cửa hàng đồ gỗ,
Muốn sắm, sợ kệnh càng,
Bầy trong nhà chật chỗ.

Qua gian hàng bạc, vàng,
Muốn sắm ít tư trang,
Lại sợ trẻ nỏ điện,
Mồm thêu hạ quả quang.

Qua gian hàng bán rượu,
Nghĩ bụng: họ mà biểu
Ta sẽ từ chối rằng:
« Tôi không phải Khắc-Miêu! »

Qua hiệu bán đồ chơi,
Toàn mua, nghĩ lại thôi...
E nhà đông trẻ bé,
Tranh nhậu khỏe hết hơi.

Nhờn nhờ trong cánh hội
Vô số hoa... cười nó ỉ,
Ai bán mà ta mua?
Muốn mua... không dám hỏi!

Rút cục, đi huyện thiên
Rạc chân, mỗi mắt nhìn,
Chỉ mua được cái... mét,
Qua chợ vẫn còn tiền.

Nếu khách chơi hội chợ
Đều như chàng Tú Mỡ,
Ồi thôi, kính tế này
Rối bết có trời giờ...

Tú-Mỡ

ĐƯƠNG IN

TIẾNG SUỐI RÊO của Khải Hưng, giá 0\$40
MÂY VẦN THƠ của Thế Lữ (không bán)
VÀNG và MÁU của Khải Hưng và Nhất Linh
(in lần thứ hai)

SẼ IN

BỖN BƯỚM MƠ TIỀN (in lần thứ ba)
ANH PHẢI SỐNG (in lần thứ hai)
GIỌC ĐƯƠNG GIÒ BỤI của Khải Hưng
NẮNG THU của Nhất Linh
ĐỜI MƯA GIÓ của Khải Hưng và Nhất Linh
GÓI TẠC ĐẠN của Thế Lữ.

TRÒI NGÓ LẠI!!!

thế nào cũng trở lại (đó là bệnh lâu năm) tình bệnh như ong nóng lạnh lạnh, tay chơn nhức mỏi, đau xương sống, đau thất ngang lưng, đau cùng tắc lẻo, đau rưng rưng nơi ngực, đường đại bôn, đau nhức đầu, đau nhấm mắt, chứng bệnh trên đây, mới phát hay tái sinh đực, không hành bệnh như. Để đặng người Tây, người Taa, người Áo-đô, người Cao-mên và Anam mình trăm ngàn người dùng rồi không sai một, chắc như vậy. Mỗi hộp 1\$50, uống 5 ngày.

Nếu trên Chánh phủ Pháp mới chứng nhận ngày 23-1-22, dưới tư dân đến quan, đầu đầu cũng nghe danh tiếng lẫy lừng.

CÓ BÁN TẠI: Nstraung Mông-lương, Quinhon Kô-yan-là, Quangngũ Trãn-Cãnh, Tourana Nguyễn-hữu-Vinh, Huế pharmacie Vĩnh-Tuôn, Quangtrị Thông Hoạt, Tuyhóa Vê-thi-Trang, Haanoi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Caisses và khắp các nơi.

CHỮ Ý: Mời in thêm vừa xong 50.000 quyển sách « Cách bảo hiểm và trừ tuyệt nạn độc bệnh phong tình với buch dài ba, tự mloh trị lấy. ở gần cuối đến nhà thuốc lấy khỏi trả tiền chi hết, ở xa nhờ bưu 0\$05 tiền gửi.

như tìm la, cốt khí, sang độc, dương mai, đau tậu, vào vãn, quấy ngại đờng ham dưng thuốc rẻ tiền mau mạnh mà lại hại cả đời về sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không dám nhai, nếu lỡ nhai thì sưng răng, sưng nướu, còn nước vào bao tử rồi thì ọi mửa, công phạt bệnh như đở điều, thì thấy bớt liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Để thức khuya làm công chuyên mệt, bệnh như đở điều, thì thấy bớt liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng.

Để thức khuya làm công chuyên mệt, bệnh như đở điều, thì thấy bớt liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Để thức khuya làm công chuyên mệt, bệnh như đở điều, thì thấy bớt liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng.

Nếu trên Chánh phủ Pháp mới chứng nhận ngày 23-1-22, dưới tư dân đến quan, đầu đầu cũng nghe danh tiếng lẫy lừng.

CÓ BÁN TẠI: Nstraung Mông-lương, Quinhon Kô-yan-là, Quangngũ Trãn-Cãnh, Tourana Nguyễn-hữu-Vinh, Huế pharmacie Vĩnh-Tuôn, Quangtrị Thông Hoạt, Tuyhóa Vê-thi-Trang, Haanoi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Caisses và khắp các nơi.

CHỮ Ý: Mời in thêm vừa xong 50.000 quyển sách « Cách bảo hiểm và trừ tuyệt nạn độc bệnh phong tình với buch dài ba, tự mloh trị lấy. ở gần cuối đến nhà thuốc lấy khỏi trả tiền chi hết, ở xa nhờ bưu 0\$05 tiền gửi.

Mua 'sỉ' hỏi thăm điều chi do:

Nhà thuốc Ông Tiên "ANNAM DU'OC PHONG"
82-84-86 RUE PAUL BLANCHY PROLONGÉE SAIGON (COCHINCHINE)

SAM ĐỒ HỘI CHỢ

Dã nửa tháng nay, cái ý tưởng sắm đồ trong hội chợ chiếm đoạt mất cả tâm hồn vợ chồng ông tham Thân. Thời thì chẳng một phút nào gặp mặt nhau là hai người không bàn tán, không tính toán, không bình phẩm, không cân nhắc, không vui thú về công việc hệ trọng đó. Chồng vừa ở tầu về, vợ đã dọn đồ ra cửa đón chào mà mỉm cười nhắc rằng:

— Cậu có nghĩ thêm ra được món gì nữa không... Cậu phải biết chỉ còn có năm hôm nữa thôi đấy.

Cậu sung sướng bảo vợ:

— Ô! Thế ra chủ nhật này ta đã về Hanoi!

— Chứ gì! Vậy cái bằng kê các đồ đạc phải sắm chắc cậu đã làm xong.

— Xong rồi. Tôi dự cho vợ nghe nhé? Một bộ phòng khách này.

— Phải, một bộ phòng khách, như bộ phòng khách nhà quan An ấy.

Chồng cười:

— Hừ! Bộ ấy cỡ lắm rồi! Minh sắm đồ tàn thời kia. Một cái tủ...

Vợ vội ngắt lời:

— Cái tủ chè khảm xà cừ, phải không cậu?

— Không. Ngày nay, còn ai chơi tủ chè. Tôi mua tủ gương dùng bày trong

bường ngủ. Nhưng giấy đây rồi vợ đọc. Bấy giờ hãy đi ăn cơm đã.

Nhưng bữa cơm kéo dài hơn một giờ đồng hồ, vì câu chuyện sắm sửa luôn luôn đến làm ngăn trở sự gấp và sự nhai. Chẳng một ngời ở bàn ăn, mà cả khi nằm trong giường ngủ, câu chuyện ấy nó cũng chẳng để cho hai vợ chồng yên giấc ngay được. Còn là bán bạc chán, -- ít ra cũng đến một giờ khuya, -- về một đôi chậu sứ men xanh huy về một cái lược đồi mồi huế dát vàng...

May mà ngày long trọng kia lại tới nơi. Nếu không thì hai vợ chồng tham Thân đến gầy, đến sút, đến ốm vì câu chuyện sắm đồ.

Chiều hôm thứ bảy, hai người đi ô-tô nhà về Hanoi (tôi quên chưa nói rằng tham Thân là con một của bà Hai Vàng giàu nhất phố X...) rồi sáng chủ nhật cũng vào hội chợ.

Thoạt tiên, hai người đến thẳng ngay gian bán đồ gỗ. Bà tham không phải như ai ai lướt hội chợ để khoe y phục, khoe nhan sắc. Được cái bà cũng không còn trẻ, mà cũng không son người cho lắm, đi bên cạnh chồng như con cháu-cháu đẻ, cái bỏ bên cạnh con cháu-cháu đẻ, nhất là bà lại thẳng bộ cánh màu xanh xanh.

Vì thế, bà chẳng thèm để ai ngắm nghía bà. Bà chỉ đi sắm đồ.

Lúc đến gian hàng, bà trở một bộ ghế, lưng tựa chạm tứ quý, tấm tắc khen đẹp và tỏ ý muốn mua. Nhưng chồng dấy này không nghe cho là « đồ hủ », rồi chàng đến vượt về một bộ khác, kiểu năm 1934, bảo vợ:

— Đây này, có mua thì mua bộ này.

Vợ lưỡng chông:

— Cậu định trên tức tôi, phải không? Có đời thừa nhà ai mình làm tham tá cả một tỉnh mà đi sắm một bộ phòng khách sơ sài thế bao giờ.

Cứ thế cho tới gần mười một giờ. Hai người không sắm được một vật gì. Rồi từ đó, cậu chán nản chẳng buồn bán nên mua thứ gì với vợ nữa, mà thứ gì vợ muốn mua, chàng cũng nhắm mắt chửi dấy-dấy, bao nhiêu làm tri, tinh thần để cả vào một thứ hàng khác, hoạt động hơn, tươi mầu hơn, tàn thời hơn. Những lúc đó thì chàng không nhắm mắt nữa, dăm dăm nhìn mà khen đẹp. Bà vợ tưởng chồng khen cái tủ gương dùng sùng sùng trước mặt, vươn cổ cái để trả thù cho bộ tức.

— Xấu như con khỉ mà cậu khen được.

Chồng cúi, đáp lại:

— Cũng còn hơn vợ.

Rồi buổi chiều cũng như buổi sáng, hai vợ chồng đi tay không lại về tay không. Khi gần tới cổng để ra ô-tô về tỉnh lỵ, vợ buồn rầu thở dài nói một mình:

— Thế là chẳng mua được con cóc khò gì.

Chồng cười:

— Phải đấy, vợ ạ, hay trở lại mua một con cóc chặn giầy.

Vợ bĩu môi:

— Sao mà ich kỹ được đến thế. Chỉ nghĩ đến mình.

— Hay thế này này, vợ ạ, mua cho con một hào kẹo. Như thế tôi chẳng nghĩ đến tôi, vợ chẳng nghĩ đến vợ, mà cả hai người cùng nghĩ đến mình, vì con vợ là con tôi, mà con tôi là con vợ. Với lại tốn bao nhiêu tiền ét-săng, chẳng lẽ không mua được thứ gì trong hội chợ.

Thế là sau khi bàn tán, tính toán, bình phẩm, cân nhắc, vui thú, sau khi đã làm đi làm lại mấy chục lần cái bằng lồng kê, hai vợ chồng ông tham Thân đi xe ô-tô nhà vượt một quãng đường dài hơn trăm cây-số để về hội chợ sắm một hào kẹo.

Tục ngữ mới: « Thuận vợ, thuận chồng, sắm bề đồng cũng được ». Bề đồng đây có lẽ chỉ là kẹo.

Khái hưng

QUY THUẬT Ở HỘI CHỢ ÔNG NGUYỄN VỸ LÀM TRÒ

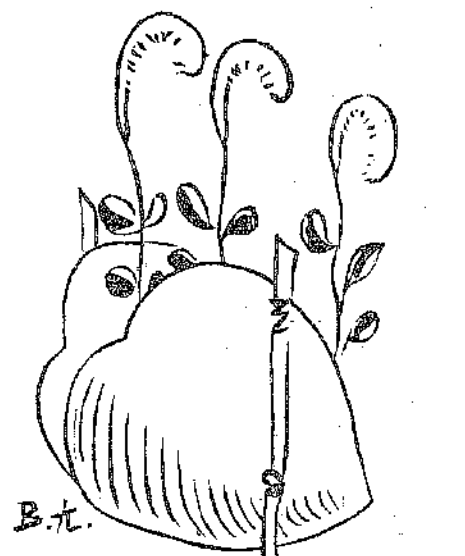
1) Ra trình diện.

2) Gieo mấy hạt nước mắt vào trái tim.

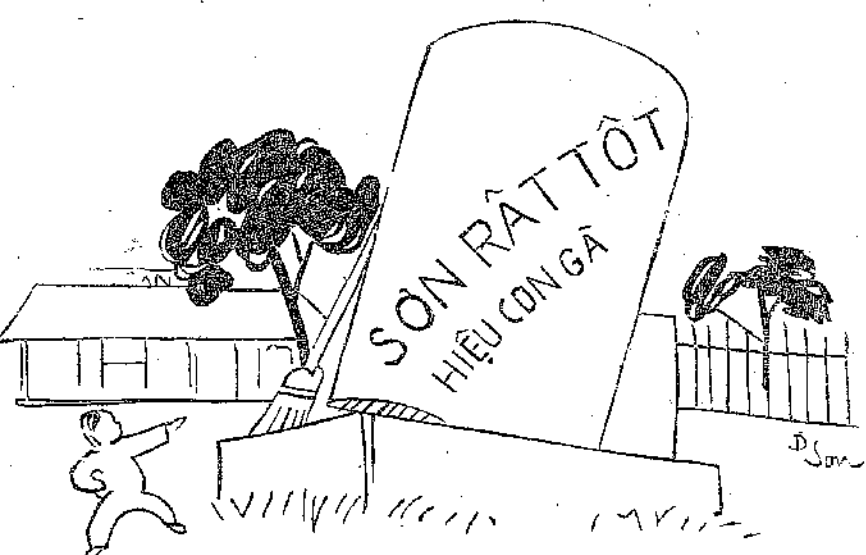

3) Tươi nhưng hạt nước mắt đó.

4) Một lát sau, những hạt nước mắt mọc mầm rồi nở hoa (hoa ấy không thể nói tên ra được).

ÔNG THIẾU SƠN TỨC CẢNH

— Trời! đất ơi! được hộp sơn to như thế kia thì còn to gì thiên hạ bảo mình là thiếu sơn.

LÝ TOÉT HỎI XÃ XÊ

Tốt bác cùng bạn làng say,
Cớ sao bác béo tôi dầy thì gầy?

XÃ XÊ

Rượu Nam-Đông-Ích dầy này
Uống chơi cũng đủ béo quay chữ gì.
Rượu ngon tôi uống tỷ tỷ,
Ăn thêm ngon miệng nên chỉ béo người.
Bác khôn thì bác nghe tôi.

ĐẠI-LÝ BÁN RƯỢU NAM-ĐÔNG-ÍCH:

Tổng Đại-lý toàn hạt BẮC-KỲ, Nam-Lợi, 26th, Rue Jules Ferry, Namdinh.
Đại-lý HÀNOI, HÀ-ĐÔNG, SƠN-TÂY, M. Vinh-Cát 83, Rue Paul Bert, Hanoi—THÁI-BÌNH, M. Đặng-dinh-Điền, Thái-Bình—PHÚ-LÝ, M. A. Dzinh, Phú-Lý—HƯNG-YÊN, M. Wong-Thien-Bong, Hưng-Yên—KIẾN-AN-HAIPHONG, M. Nghiêm-xuân-Rỹ, Đông Giời (Kiến-An).

HIỆU RUỘM MỚI

PHUC-HAI

32, RUE TIEN TSIN - HANOI

Ruộm đủ các mầu về hàng tơ-lụa nhưng lên
RUỘM ĐẸP VÀ BỀN MÀU

Vì bản hiệu dùng toàn thuốc tốt và có đủ
khí cụ để nhuộm và chải lại tuyệt nhưng
Quần áo tây pardessus đã cũ
hoặc phai mầu, bản hiệu nhuộm
lại và có máy hấp được như mới
Có nhận mạng lại các quần áo bị thủng

CÔNG VIỆC CẦN THẬN

GIÁ TÍNH RẤT HẠ

CUỘC HỘI CHỢ PHONG HÓA TỜ CHỮ C

THIÊN HẠ nó nức dũa nhau đi xem hội chợ.

Mấy con đường chung quanh nhà đấu xảo, người đợi lượt vào xem đông như kiến.

Ba Ếch se sẽ nhủ cụ lý Toét.

— Đông quá, cụ ạ! Đợi đến lượt mình thì có lẽ kẻ cắp nó đã lấy hết khăn, áo, giầy, ô của cụ, có lẽ cụ đến trần như rỗng mà vào xem.

Lý Toét nghe ba Ếch nói, hết dờ khăn lại dờ giầy giắt ở thắt lưng, nhón nhón nhác như ông nghị viên dân biểu lúc sắp sửa đứng lên đọc «đít của đít càng». Trông thương hại, ba Ếch liền trở một cái cửa trên có treo tấm biển đề mấy chữ: «Lối vào của người dự cuộc đấu xảo», và bảo lý Toét:

—Thôi, cụ chịu khó vào cửa này vậy.

Rồi ba Ếch giắt tay cụ lý ủng dưng theo người vào. Đến cửa, người gác hội giắt lại:

— Đi đâu?

— Đi dự đấu xảo.

Nói xong, ba Ếch liền trở vào lý Toét mà bảo:

— Tôi đi đưa cụ lý đây vào...

— Vào để làm gì?

— Để làm quảng cáo. Ông này tra hình làm lý Toét đấy, chứ không phải lý Toét đâu.

HÀ ĐÔNG

Ba Ếch và lý Toét vào lọt xong, rừ nhau rẽ sang tay phải để đến gian hàng Hà-đông. Hai người lững thững đi trong đám đông, đến trước một cái cửa kẻ hoa. Hai bên cửa có hai con sư-tử bằng si măng ngồi trêm-trệ, nhìn người qua lại.

Ba Ếch chỉ vào hai con sư-tử mà nói:

— Chính đây rồi! chính Hà-đông đây rồi!

Liên kéo lý Toét vào.

Mới biết là gian phòng đấu xảo của phụ-nữ. Đàn bà, con gái ở xã-hội Việt-nam họp, thời đủ mặt: già có, bé có, già có, trẻ có, nhàn nhàn có, nhờ nhờ có. Họ chia ra làm hai phái, chẳng khác gì nghị-viên dân-biểu Bắc-kỳ cả: phái tả và phái hữu.

Phái hữu là phái cổ. Nón quai thao, giép cong, các bà cổ dương lúi-húi thời lửa nấu bếp hay hi-hục và may, và hơn nữa, phần đông đương ngồi kể truyện, nói xấu nhau... đợi người đến mua về làm vợ.

Bên phái tả có các cô tân-thời, ăn vận xa hoa lòe-loẹt, trông xa như đàn bướm lượn. Lại gần có tiếng ồn ào: tế ra họ diễn-thuyết. Máy có chũm đũa

nồi rau, đương hô-hào bình-quyền, giải-phóng, phá đạo tam-tùng, giải nghĩa tự do. Diễn-thuyết đoạn, các cô lâu-thời vỗ tay như pháo nổ, rồi... im lặng, các cô lại chia nhau, người đi hi-hục thời lửa nấu bếp, người đi hi-hục và may, còn về phần đông lại ngồi kể truyện, nói xấu nhau... đợi người đến mua về làm vợ.

Thật là tiến bộ trông thấy.

Gian «báo chí»

Ngay cạnh bên «phụ-nữ» là gian «báo», la liệt, các ông chủ báo ngồi xếp hàng như bụt ốc. Thấy Ba Ếch và lý Toét đi qua, các ông dờ xô lại dưng eo, nín kéo vira nắc nỏm khen tờ báo của mình vừa tẩt là chế hết thấy các tờ khác. Ông bụt ốc Bùi xuân Học giờ tờ Ngọ-báo, la lớn:

—Ngọ báo là một tờ báo hàng ngày thông tin tức lớn ở Đông-dương. Tin tức nhanh chóng và có những bài phóng sự lạ lùng về ăn mây và nhà thờ. Mời hai ông hạ cố mua cho một tờ.

Đằng sau ông Học có cầm một lá cờ: ấy là cờ báo Loa. Thỉnh thoảng ông hứng lấy gió cho mát mặt...

Ông Hoàng hữu Huy, một tay sờ trán hói, một tay giờ cao tờ Đông-pháp:

—Ngọ-báo chỉ là một tờ báo lớn ở Đông-dương. Đông-pháp mới là một tờ báo hàng ngày lớn nhất ở Đông-dương; có những tin xảy ra luôn luôn dưới ánh xe điện. Có những tin lấy một cách nhanh chóng ở các sở Cầm. Phải chăng là một tờ báo đứng đầu, xin các ngài hạ cố.

Gần ông Huy là ông Luận, chủ nhiệm tờ Trung-bắc, đương lờ dờ con mắt, mặt buồn thiu. Ý chừng ông nghĩ đến ông Hi-Đình.

Ở góc bên tay phải, có ông Đổ-Văn, đương đọc lại bài khen ông Marty, giám-đốc các việc chính trị, trông có vẻ sung sướng như một người đời đương ăn cơm tầu ở hiệu Nhật-tân vậy. Bên cạnh có ông Lăng-Nhân cầm gậy đứng rình độc-giả.

Phía bên trái, ông Nguyễn-tiến-Lãng đương nâng niu quyển Nam-phong và nhăm lại bài tán dương công cuộc của quan Toàn-quyền Robin, mắt mơ mộng đến giòng sông Hương nước lờ dờ chảy.

Đứng gần đây là ông Dương-tự-Quán ngồi trâm ngâm nghĩ đến mẹo làm cho số độc-giả Văn-học lảng lên mà không mất thêm một xu nhỏ nào: lỉnh-

thoảng, ông lại chép miệng than thở rằng ông Đinh-bộ-Lĩnh không phải là người lảm nhảm như Trương-Lương, Gia-Cát.

Còn trong số tối, cạnh ông Đặng-trọng-Duyệt, chủ nhiệm tờ Nhân-loại, có vài ba ông văn sĩ chủ chương mấy tờ báo lật vật, nay sống, mai chết, đương dưng gào to:

— Các ngài mua hộ cho chúng tôi sống với.

Lý Toét thương tình, bỏ tiền ra mua cho mỗi người một số báo. Máy ông văn sĩ này đều hí hửng như người được của.

Ở bên cửa sổ, có ông Nguyễn-văn-Vĩnh, ngồi trước một cái bàn con, trên bày báo «Annam mới», đương nghĩ giải quyết cái vấn đề cho bọn tri thức đi mò cua hay đi ăn cơm tầy. Sau thấy ông mỉm cười, ý chừng ông đã nghĩ ra một cách giản tiện: là để ông ăn cơm tầy, còn người khác đi mò cua.

Gian đồ cổ

Xem xong gian «các báo», Ba Ếch và lý Toét rẽ sang bên tay trái xem gian bán đồ cổ.

Ở chính giữa gian có cái búi tóc của ông Nguyễn-văn-Tổ mới cắt, bày lên trên cái đĩa cổ dời Tống, như làm tiêu biểu cho cái văn minh cũ. Giá đề 3.000\$00, nhưng nếu hạ xuống 1\$00

Thê-Lử vào Hội-chợ mãi hái mấy văn thơ.

cũng chẳng ai mua. Họa may bán được năm xu cho đàn bà để họ dùng làm độn tóc.

Bên tay phải là một gói «tam-tùng» của cô Nguyễn-thị-Kiểm gửi lại để bán, còn bên trái là một gói «quốc hồn quốc túy» chung ra để cho người tây phương họ biết là mình cũng có một nền văn hóa cũ kỹ đã mấy ngàn năm, mà có lẽ đã mấy vạn năm, có từ đời Hồng-hoang thái cổ.

Lý Toét trông thấy lấy làm sung-sướng lắm, mân mê cái búi tóc của mình, lại mân mê cái búi tóc của ông Tổ, gói «tam-tùng» và gói «quốc hồn quốc túy» không rời tay, Ba Ếch bảo thế nào cũng không đi nữa.

Gian quỷ thuật

Lý Toét không bỏ gian đồ cổ, Ba Ếch đành bỏ lý Toét lại đấy, rồi sang gian lùn trò quỷ thuật.

Ông Nguyễn Vỹ vác «Tập thơ đầu» khóc thiết tha để rỏ nước mắt vào một quả tim lợn để cho nó mọc mầm nở hoa.

Ông Từ bộ Hứa cũng thút tha thút thít như muốn hòa một khúc nhạc quân thiên với ông Nguyễn Vỹ. Đương lúc ông nức nở, ông lại muốn mở miệng cười, nhưng, lạ thay, cái cười của ông lại hóa ra cái mếu: thật là trò quỷ thuật.

Ở bên cạnh, ông Phạm lê Bồng đương hơ tờ báo Xứ Sở annam lên trên một cái lư hương khói trầm nghi ngút. Một chốc, nó (không phải ông Bồng, mà là tờ báo) hóa ra cái kim khánh vàng chói lọi.

Gần đó, một bà lão (có người bảo đó là bà lão Nam phong) đầu đội một tờ Nam phong, hết bận áo lùn thời này lại bận áo lùn thời khác: hết mười, mười lăm phút, bà lão nọ bỗng hóa ra một cô con gái trẻ măng. Một giờ sau, cô gái trẻ măng liền hóa ra một cô bé con lùn ba, năm khóc đòi bú.

Sợ ở lại một giờ nữa, chừa trẻ sẽ hóa ra một cái trứng mát, nên Ba Ếch đành ngậm cười trở ra, qua gian đồ cổ gọi lý Toét để cùng về.

Nhưng nói thế nào, lý Toét cũng không về, cứ ở lại (để sống chết với gói «quốc hồn», Ba Ếch đành ra về một mình).

Còn lý Toét thì nghe đầu bây giờ vẫn còn ở trong gian đồ cổ.

Từ-Lý

HIỆU

Chân Long

38, HÀNG BỒ, HANOI

BÁN ĐỦ CÁC KIỂU GIÀY VÀ VÍ-DA TÂN-THỜI

CÓ DỌN HÀNG Ở HỘI CHỢ

THUỐC LẠU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không dứt nọc, mỗi khi ống rựu, thừe đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi dứt nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chi em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông. cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được rất nọc, cũng nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-múi, bệnh hạch lên soái, nóng rết, đau xương, rết thịt, rết đầu nổi mề-day, ra mào gà, hoa khô, phả lở khắp người, uống một ống (thuộc là kiến hiệu, không lại sinh dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bỏ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giầy-thiệp đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ ĐƯỢC-PHÔNG, 38, Route de Huế (số cửa chợ Hòm) HANOI — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ — Haiphong, M. Bức, 73, Belgique — Namđinh, Ich sinh Đường, 190, phố Khách — Sơn-tây, Xuân Hài libraire Lạc-sơn — Cao-Bằng, Vinh Hưng, 58, phố Thôn Yênbay, Đông Tuân — Lao-Kay, Đại An — Vinh Huế, Tourane, Bazar Bát Tiên — Saigon, Đức Thắng, 148, Albert 1er Đakao — Pnompenh, Hồng Bàng — Nhatrang, Sơn giang 12, Rue Marché — Vientiane, maison Ân Ba. Còn nhiều nơi nữa không thể kể hết, các nơi muốn mua buôn hoặc làm Đại-lý xin viết thư về thương lượng.

Chuyện tuyệt.

của Nhất Linh

(Tiếp theo)

III

RA khỏi nhà Dũng, Loan cầm đầu đi men theo địa hệ thành phố, quên cả mưa ướt gió lạnh. Có người phu xe đặt xe mới, nâng bước lên và bảo kéo về phố. Mọi là phố nàng ở.

Ngồi trên xe phủ bụi kín, Loan thấy tâm-hồn chán-nản, tưởng như không bao giờ còn gặp Dũng được nữa. Nàng cho rằng lúc nàng bước xuống thang gác là lúc bắt đầu cuộc phân-ly vĩnh-viễn, nàng đi về một cảnh đời, mà Dũng đi về một cảnh đời khác; hai người càng ngày càng xa nhau mãi. Bỗng nàng cất tiếng hỏi người phu xe:

— Xe, quay trở lại.

Người phu xe chưa kịp hãm, nàng lại nói luôn:

— Nhưng thôi, cứ kéo thẳng.

Nàng toan trở lại, vì nàng vụt có cái ý-tưởng táo-bạo định ngó cho Dũng biết rằng nàng yên Dũng, rồi sự thể muốn ra sao nàng cũng mặc. Nhưng vì nàng nghĩ viết thư tiện hơn, nên lại thôi.

Loan về đến nhà thì ông Hai, bà Hai còn ngồi bên mâm cơm chờ con. Thấy trên mặt phẫn có quả chè và mâm cau, Loan vờ như không để ý đến, cúi khấn san vất lên ghế, rồi ngồi vào bàn ăn, giọng tươi cười nói với mẹ:

— Con lại dâng chị giáo vui câu truyện nên về chậm đề thầy mẹ phải đợi cơm.

Bà Hai mắng yên:

— Con gái hễ đi đâu là kê-cà hết ngày hết buổi.

Rồi nhìn con nói tiếp:

— Từ đây tôi không muốn có lại chơi nhà cô giáo Thảo nữa nghe chưa? Cô ấy tàn thời lắm.

Loan đáp:

— Nhưng con còn tán thời hơn chị ấy, thì cũng chẳng sợ gì nhiễm tính nết.

Loan thấy soay về câu truyện mới cũ, câu truyện mà hai mẹ con không bao giờ đồng ý, nên vội nói lảng ra truyện khác. Bà Hai chẳng qua biết Dũng hay lại chơi đấy và thấy con mình có ý thân với Dũng, nên thác ra có cô giáo tán thời để không cho con gái mình gặp Dũng nữa.

Nhìn thấy hai đĩa thịt quay đầy ở trong mâm, Loan mỉm cười nghĩ thầm:

— Thịt quay mình đây. Bây giờ cứ ở mỗi nhà quen trong mâm tất có món thịt quay. Mỗi nhà một miếng, thế là đối với cái xã hội nhỏ này mình nghiêm nhiên là vợ Thân, là con dâu bà Phan Lợi. Đổ chạy đâu thoát.

Ông Hai, bà Hai bữa cơm ấy ăn rất ngon miệng, vì thấy Loan vui vẻ chứ không mặt ủ, mày chau như mọi lần khi nhà trai đến sêu tết. Ông bà mừng rằng con mình đã ưng thuận.

Thấy mẹ săn sóc đến mình, một cách âu yếm hơn mọi ngày, thấy vẻ mặt mẹ mình hơn hờ vui tươi, Loan cảm động nghĩ thầm:

— Mẹ ta sung sướng khi tưởng thấy ta sung sướng. Nhưng có sao cái muốn của mẹ ta lại không hợp với cái muốn riêng của ta để ta có thể làm cho mẹ được sung sướng mà ta không khổ sở?

Cả ngày hôm ấy, Loan vẫn làm ra bộ vui vẻ như không có truyện gì xảy ra. Nhưng lúc nào, nàng cũng tự hỏi:

— Sao nhà trai đến ăn hỏi mà thầy mẹ lại không hỏi mình lấy nữa câu. Thế thì mình có hay không có ở nhà này, mình lấy chồng hay ai lấy chồng?

Mỗi lần bà Hai gọi Loan đến, Loan lại tưởng bà Hai sẽ nói truyện với nàng về việc đó. Nhưng không, bà chỉ gọi Loan để sai bảo vặt vãnh hay hỏi những truyện đầu đầu.

Buổi chiều khi ăn cơm xong, bà Hai bảo con:

— Con đi với mẹ raphố hàng Đào.

Loan hỏi:

— Thưa mẹ, mẹ muốn mua gì cơ a?

— Mua ít vải may áo cho cô... Cô ưa thứ nào thì đi với tôi mà chọn.

— Nhưng thưa mẹ, con đã đủ áo mặc, con chẳng cần phải mua thêm, tốn tiền.

Bà Hai nói:

— Nhưng lúc cần tiền thì phải tốn. Con thích nhưng hay gấm?

— Thưa mẹ, con ghét cả hai thứ. Ăn mặc xuềnh xoàng thế nào xong thôi, và những áo cũ của con cũng còn dùng được vài năm...

Bà Hai ngắt lời:

— Cái cô này gàn lắm. Thôi, mặc áo rồi đi không có lại tối.

Loan vẫn vờ, ngày thơ hỏi:

— Nhưng may rồi để đấy, không bao giờ mặc đến thì chỉ mất tiền toi vớ ịch.

Bà Hai gắt:

— Cô này định trên tôi đây à?

Loan trả lời vẫn tất:

— Thưa mẹ, không.

Rồi nàng ngồi cúi đầu yên lặng một lúc lâu. Bà Hai đoán là con sắp giở chứng, vội dịu lời bảo:

— Thôi cái đó tùy cô.

Loan ngừng đầu nhìn thẳng rồi thông thả nói:

— Vàng thì xin mẹ để tùy con, và nhân thể mẹ để tùy con định có nên lấy chồng hay không nên lấy chồng. Con đã nhiều lần thưa với mẹ rằng con không thể...

Bà Hai giận dữ:

— À, cô không thể... Cô phải biết cô đã lớn rồi, cô phải biết nghĩ chứ!

Loan vẫn ung-dung từ tốn:

— Thưa mẹ, chính vậy. Chính vì con đã lớn, con biết nghĩ nên con...

mới thưa cùng mẹ rằng con không thể về làm dâu nhà ấy...

Bà Hai nói:

— Để thường cô tưởng truyện chơi sao?

Loan đáp:

— Không, con không cho là truyện chơi. Con cho là một câu truyện rất quan hệ trong đời con. Mà chỉ quan-hệ đối với con mà thôi.

— Còn tôi? Ra cô không coi lời hứa của tôi vào đâu cả.

— Thưa mẹ, sao mẹ lại hứa với người ta, trong bao nhiêu năm mẹ nhận lễ của người ta. Nếu mẹ nghe con ngay từ trước? Người ta đến ăn hỏi, mẹ cũng cứ nhận, lỗi đó không phải ở con, vì mẹ không cho con hay. Việc của con mà thầy mẹ coi như là con không có ở nhà này.

Bà Hai vẻ mặt hăm hăm:

— À, ra bây giờ cô lại mắng cả tôi. Phải, tôi tự-tiện, nhưng có phải biết, vì lẽ gì nên tôi mới tự-tiện chứ. À, ra mất tiền cho cô ăn học, để cô văn minh, cô về cái cả bố mẹ... Hồng!...

Bỗng thấy chồng đi qua hiên, bà Hai lên tiếng gọi:

— Nay ông, ông lại xem con ông nó đương mắng cả tôi kia kia.

Ông Hai quay lại mắng con:

— Không được hỗn!

Loan nhìn ra đáp:

— Thưa thầy, con không hỗn. Không bao giờ con dám vô lễ với mẹ con. Nhưng ít ra, mẹ con cũng để con nói truyện phân bày phải trái về một việc rất quan hệ đến đời con.

Ông Hai nghiêm nghị nhìn con rồi bảo rằng:

— Việc ấy thầy mẹ đã định rồi và sẽ lo liệu thu xếp cho cô, cô không phải bàn. Cái thói ở đâu, hễ mẹ nói câu gì là cứ mồm một mồm hai cãi giã lại xa xa. Văn minh vừa vừa chứ, người ta mới chịu nổi!

Loan cúi đầu ngẫm nghĩ một lát rồi nâng nói giọng quả-quyết:

— Thưa thầy mẹ, thầy mẹ cho con đi học, thầy mẹ không thể cứ sử với con như con vô học được nữa. Không phải con kiêu ngạo gì đó chỉ là một sự dĩ-nhiên. Lỗi ấy không ở con. Phải hãy trái-phải với bố mẹ không phải là bất-liệu như ý con trông.

PHI H II - Y I E N

GUỐC TÂN THỜI

Nhà chế tạo: **PHÚC-LONG, 48, rue des Graines**
(HÀNG ĐÁU) HANOI — Téléphone 251

PHÒNG THĂM BỆNH

BÁC SỸ: NGUYỄN-HẢI

6, RUE COLOMB, 6 (góc ngõ Nam - Ngự)

Téléphone 410

TIẾP KHÁCH

Sáng từ 8 giờ đến 11 giờ

Chiều từ 8 giờ đến 5 giờ

CÓ ĐI THĂM BỆNH NGOÀI PHỐ

Thấy mẹ ứa nước mắt khóc, Loan quay lại nói riêng với bà Hai: — Thưa mẹ, con xin lỗi mẹ đã làm mẹ phải phiền lòng. Nhưng còn hơn là để mẹ buồn khổ mãi mãi. Nếu con không cấp sách đi học, con sẽ cho lời mẹ là một cái lệnh không thể trái được, con sẽ như mọi người khác bị ép uống, rồi liều mình tự tử. Đó mới là bất hiếu. Chứ nói rõ để mẹ biết chỉ làm phiền lòng mẹ chốc lát mà thôi. Thấy mẹ giận con, vì thấy mẹ không thể tưởng được rằng làm phận con lại dám cả gan trái lời bố mẹ. Con, con cho thế mới là phải đạo.

Ngừng một lát, Loan nói tiếp: — Vàng, con nhậu rằng con tây quá, con mới quá, nhưng con đã đi học, con không thể không cư-xử theo sự học của con được. Vì con mới nên con mới nói thẳng để thầy mẹ rõ ý của con. Bây giờ thì tùy quyền thầy mẹ.

Ông Hai, bà Hai tay thấy con nói có lý, nhưng không khỏi kinh ngạc, lo sợ. Ông bà mang máng thấy con mình xa cách hẳn mình, thành một người ở xã-hội khác hẳn cái xã hội Annam bình thường. Ông Hai, bà Hai thuộc về hạng trung lưu, vốn sinh nhai về nghề buôn chiều, chỉ biết sống theo những tục lệ cũ của ông cha để lại, không hề để ý đến rằng ở trong xã-hội hiện có một sự thay đổi to tát. Từ ngày cho con đi học, ông bà mới dần dần tiếp xúc với sự thay đổi đó. Đến nay, trước một việc quan trọng, ông bà càng cảm thấy rõ và lo sợ mà nhận ra rằng con mình không cùng một quan niệm về cuộc đời như mình nữa, cách biệt mình xa lắm.

Thấy bà Hai vẫn ngồi soay mặt vào tường nức-nổ khóc, Loan đứng dậy lại gần thưa:

— Dẫn sao, thầy mẹ cũng chớ nên phiền muộn. Rồi con sẽ nghĩ lại và con sẽ trình thầy mẹ biết ý con nhất định về việc đó ra sao.

Loan nói vậy là vì nàng biết rằng nếu bà Hai cứ dùng nước mắt để làm siêu lòng nàng, thì rồi nàng không nở nào trái lệnh, dầu đời nàng phải tan-nát đi chẳng nữa.

Lúc bước lên thang gác Loan tự hỏi:

— Đã biết rồi không trái lệnh được, nhưng sao mình lại cứ muốn tìm lẽ để nói trái lại lời bố mẹ. Vì có gì vậy?

Nàng vẫn không tìm được câu trả lời, khi lên tới buồng ngủ, Loan khóa cửa lại, rồi ngồi vào bàn, thần

thờ giờ tay với mấy quyển sách học cũ, tìm quyển nào có thừa giấy trắng. Nàng chép miệng nói một mình:

— Thi liệu xem sao!

Ý nàng định viết thư cho Dũng. Nàng sẽ một tờ giấy trắng rồi như người sợ công việc mình làm, nàng cầm đầu viết, vì nàng biết nếu để chậm nàng sẽ không còn can-dảm nữa.

Anh Dũng.

Nhưng mới viết được hai chữ đó, Loan ngừng lại, mím môi cắn đầu bút chì, ra dáng nghĩ-ngợi. Nàng toan viết thư, ngờ cho Dũng biết rằng nàng yêu Dũng như khi ngồi trên xe nàng đã định, nhưng nay sắp viết, nàng mới biết là không thể được. Rồi như người hiểu, không cần nghĩ đến những sự xảy ra về sau, Loan viết vội mấy câu và cố ý làm cho chữ nguệch-nguạc:

... Em van anh, anh đừng đi vội. Anh ở lại ít lâu nữa. Em có một truyện rất quan trọng cần nói với anh trước khi anh đi. Anh trả lời ngay cho.

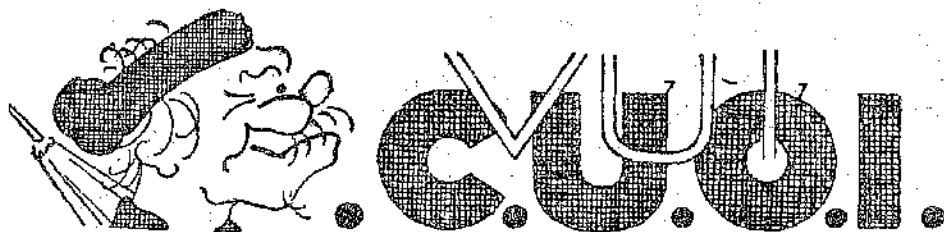
Loan

Loan không dám đọc lại, lấy phong bì cho thư vào, dán cẩn thận và gọi cậu sen sai mua tem bỏ ngay thùng thư.

Lúc con sen ra khỏi buồng, nàng mới nhận thấy mấy câu uáng viết trong thư là không có nghĩa lý gì cả. Báo Dũng ở lại...? Nhưng rồi sẽ ra sao, sẽ kể truyện gì với Dũng, Loan cũng chưa biết. Tay nghĩ vậy, nhưng Loan cũng không gọi cậu sen để lấy bức thư lại.

Nhất-Linh

(Còn nữa)

Của H. V. Cường Tourane

I. Trong lớp học

Thầy giáo hỏi trò Thông — Thông, sao trong giấy khai-sinh, mày không viết làng vào?

Trò Thông — Thưa, con không biết làng con là gì.

— Mày sinh ở làng nào thì là làng mày đó.

— Thưa thầy, con cũng không biết.

— Thế thì mày có biết bố mày ở làng nào? dân làng nào không?

— Bẩm thầy, con thường nghe nói « bố con là dân làng bẹp ».

II. Xin việc làm

Bây tay cầm lá đơn đang đứng đợi trong một sở nọ. Bỗng có người bước ra trông thấy Bầy liền dừng lại hỏi:

— Anh muốn gì?

— Thưa, tôi đợi xin việc làm trong sở này.

— Anh xin việc làm, thế anh có biết tôi là ai không?

— Thưa, có lẽ thầy làm thư-ký trong sở này.

— Thư-ký à?

— Bẩm, chắc ông là tham-tá.

— Sao? Tham-tá à?

— Bẩm ông, ông là ông chủ sở này.

— Tôi mà làm chủ sở này à? Thế anh không biết tôi thật hay sao?

— Bẩm ngài, con lầm lỗi, con không

được hân-hạnh biết ngài, xin ngài tha thứ và chỉ giáo cho.

— Thì tôi cũng đi xin việc làm như anh vậy.

Của T. Liên (Buổi)

Bẻ chữ

L.T. — Hôm qua, có mấy kẻ « xuất-gia » vào quyền giáo nhà tôi.

X.X. — Ở cụ nói chữ thừa... « xuất » chả là ra thì còn là gì nữa mà cụ còn phải nói « xuất-gia ».

Của T. Tư Yên-thái

Câu đối phúng sớ

Vẽ trên cửa cụ lý Toét. Ông giống tôi như đúc; tỏ ý trung danh, họ lại đem ra TẤN láo. Bỏ lại người ta nhằm TOÉT cả.

Vẽ dưới cửa nhiều Khờ.

Tôi nghĩ ông cũng bực: mượn văn mua tiếng, chàng cũng lấy đề BÌNH xương. Uầy kia! ai nấy khéo KHỜ chưa!

Của N. V. Phòng Hanoi

Quen mồm

— Tối hôm qua, tôi đang ngủ, chợt thấy ngay vào mồm.

— Đại quá! sao không thả trước con mèo con vào.

KỶ SAU SẼ ĐĂNG KẾT QUẢ CUỘC THI VUI CƯỜI.

MẤY THỨ HOA LẠ ĐEM ĐẦU XẢO Ở HỘI CHỢ

Hoa tai

Hoa nguyệt

Hoa tay

Hoa cái

Hoa kiêu
(thứ hoa này của ông Dương bá Trạch)

Hoa tư
(cũng của ông Dương bá Trạch)

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Trần trọng có lời kính cáo để các bạn xa gần biết cho: hiện Tài-Xuyên số 16, Hàng Da, Hanoi, chuyên may và sửa quần áo các lối là do tiên nội chủ-trương. Hai nửa tay có chân trong Hội-Kịch-Bắc-Kỳ và thành thạo, vì nên mỹ thuật nước nhà, có đóng một vai, nhưng tôi chưa nghĩ đến việc làm để về kinh doanh đầu. Việc kinh doanh to tát là trí hướng của tôi, song nay chưa phải thời kỳ....

Tiền đây xin mời các bạn xa gần có người nhà cần may và sửa, nên đến hiệu Tài-Xuyên, tôi sẵn lòng hoan nghênh và khôn xiết cảm tạ. Hiện nay nhà tôi mới mượn thêm được nhiều thợ bạn Tài-Phùng, may đã có tiếng xưa nay.

KÍNH CÁO LÊ-VŨ-THÁI Hứa-xa Tham tá

Tuyệt hết bệnh lậu, giang

KIỆN TINH TRIẾT NỌC

Thuốc Kiện tinh triết nọc số 68 của nhà thuốc Bình-Hưng, ai là người chẳng biết. Như các người phải chứng Lậu, Giang, đi nọc còn lại, nước tiểu khi trong, khi vàng, hay thừ đêm, làm công việc gì nhọc mệt, bình như bệnh phọc phát. Có người lại thấy đau xương, mình mẩy mỏi mệt, mà bệnh giang thấy giết thịt, nổi mụn đỏ, có khi tóc lại hay rụng. Thì dùng ngay thuốc kiện tinh triết nọc giá 1\$50 một hộp là khỏi (nhé 4 hộp, nặng 8 hộp) còn người bệnh mới phát (periode aiguë) sung, lúc, buổi, đau, đi đái giắt; dùng thử thuốc Lậu số 58 0\$50 một lọ, chừng 5, 6 lọ là khỏi hẳn.

Bình Hưng 67, NEYRET phố của Nam HANOI (xế chợ cửa Nam trảng sang

Có phát sách thuốc nói về các chứng bệnh, khắp mọi nơi, ai muốn xin, hoặc hỏi về bệnh gì xin định theo timbre 0\$05

C U Ộ C . . .

Những lời phê-bình đáng phê-bình của một nhà phê-bình phê-bình một nhà phê-bình

Cái đầu đờ này tuy thật là rắc rối, khó hiểu, nhưng cái việc thì rất giản dị, dễ hiểu.

Có gì đâu? Ông Đỗ thúc Trám, ở tuần báo Đông-phương (tuần báo văn chương đấy) tự cho mình là một nhà phê bình đáng phê bình.

Đáng phê bình người khác, chứ không phải đáng cho người khác phê bình.

Cái đó thật không có gì đáng phê bình cả, nhà phê bình có quyền phê bình ai cũng được, trừ ra nhà phê bình ấy tự phê bình mình.

Vậy nhà phê bình Đ. T. Trám phê bình ngay nhà phê bình Thiệu Sơn, là một nhà phê bình đã phê bình nhiều người.

Ông Trám cho rằng nhà phê bình Thiệu Sơn thật không đáng là một nhà phê bình, và thẳng tay, -- ông Trám là một người có nghị lực -- liệt quyền « phê bình và cáo luận » của ông Thiệu Sơn vào hạng « văn thừa, có ảnh hưởng xấu xa cho quốc dân ».

Ông nói thế rồi ông làm thực.

Nhưng « ảnh hưởng xấu xa đến quốc dân » chưa thấy đâu, đã thấy ngay ảnh hưởng xấu xa đến tuần báo Đông-phương.

Cũng trong một số báo có đăng bài phê bình ấy, ở trang nhất, có đăng bài « Sự khổ não với đời người », dưới ký tên « Thanh Tâm ».

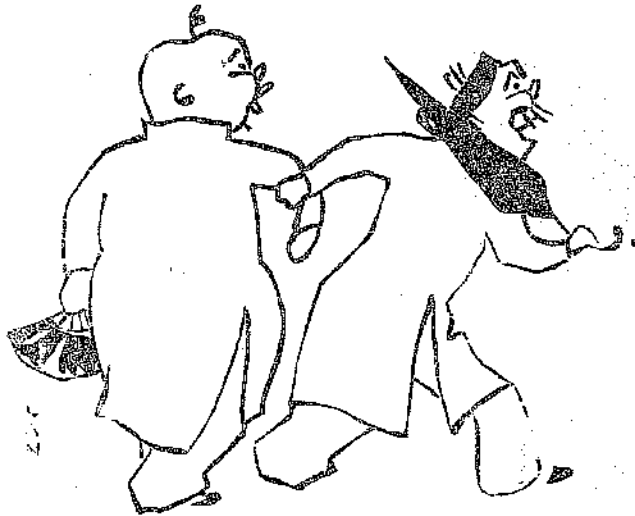
Nhưng thật khổ não cho ông Trám, bài ấy lại là bài của ông Thiệu Sơn, đã đăng trong một số Phụ nữ tân văn.

Nghĩa là một bài mà ông đã thẳng tay -- tôi đã nói ông có nhiều nghị lực -- liệt vào hạng « văn thừa ».

Không những là thừa mà người viết bài ấy (người ấy không ký tên Thanh Tâm bao giờ cả) ông Trám cho là một người có óc thoái bộ (esprit rétrograde).

Ông lại viết : « ông đã là cái óc thoái bộ, thì những lời nói, việc làm, những sách của ông viết ra, hỏi nó còn có thể nào hữu ích cho xã-hội, xã-hội cần phải có tiến bộ mới sống được ? »

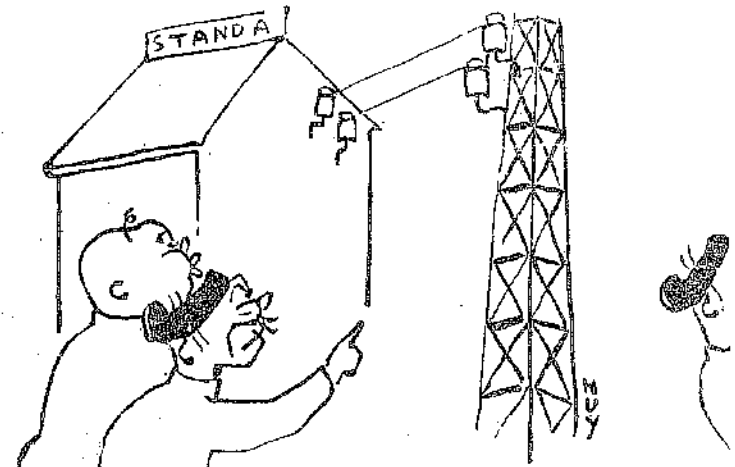
CHUNG QUANH CUỘC ĐI THĂM

NÓI CHỮ

L.T. -- Gớm! bác đi mau lên một tí, kéo họ đóng cửa Hội-chợ.

X.X. -- Dục mãi, dục mãi, sao bác ...da dục thế?

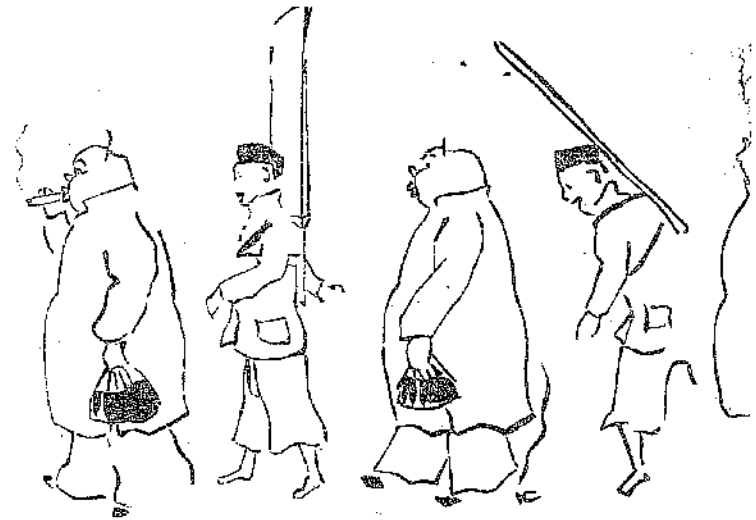

-- Rành thật! nhà làm có giấy néo vào cột sắt thì chẳng sợ gió bão lay chuyển được nữa.

X.X. dục thử L.T. người ta

-- Nhà nước cần thận thật, không có tên chi thì mình biết lỗi ma nào mà vào.

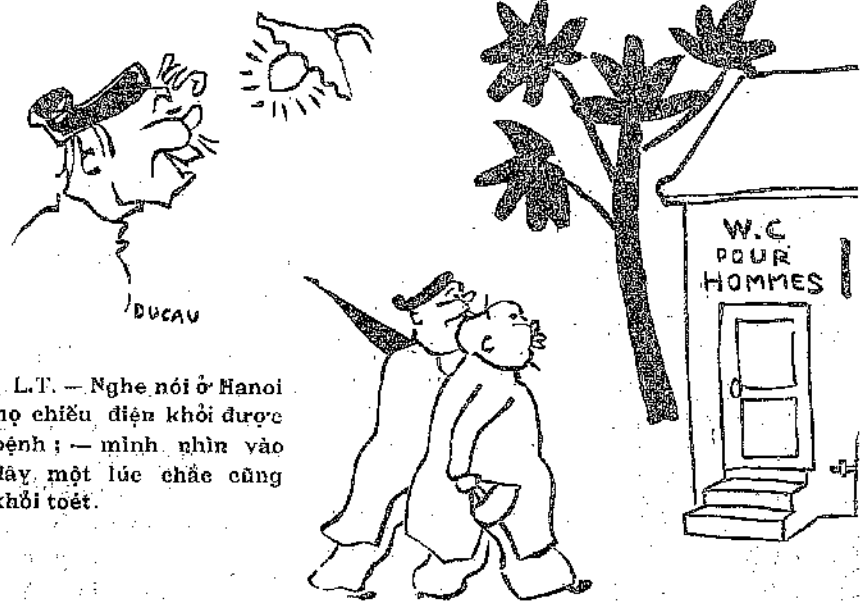

TRUYỆN KHÔNG LỜI

LÝ LUẬN

CÔ-HÀNG -- Cụ đổi cho, đây là tiền tày.
L.T. -- Chính phải, vì tôi mua kẹo tày, nên trả bằng tiền tày mới đúng.

L.T. -- Nghe nói ở Hanoi họ chiếu điện khỏi được bệnh; -- mình nhìn vào đây một lúc chằm cũng khỏi toét.

-- Bác xã này, ta thử vào đây xem ở trong họ bà!

Thuốc lậu

Bệnh lậu ra mủ phải dùng thuốc số 10 (giá 0\$50 1-ve) Lậu TỨC BUỐT, đi đái rất, nóng tức bàng quang, tiêu tiện vàng, đỏ, đục, dùng thuốc số 4 (giá 0\$50 1 ve) thì dù bệnh nặng tới đâu cũng rất chóng khỏi, khỏi êm đềm, không hại sinh dục.

LÝ TOÉT ĐI X

(Mách các bạn mấy môn thuốc trừ bệnh hoa-liều)

GIANG MAI (Tim 10)

Bệnh giang mai nổi hạch, lên quả soài, rức đầu, rất thịt, đau xương, nổi mào gà, mề đay, hoa khế, phá lở khắp người dùng thuốc giang mai số 18 (giá 1\$00 1 ve) rất mau chóng khỏi; chất thuốc êm đềm, không công phạt, không hại sinh dục.

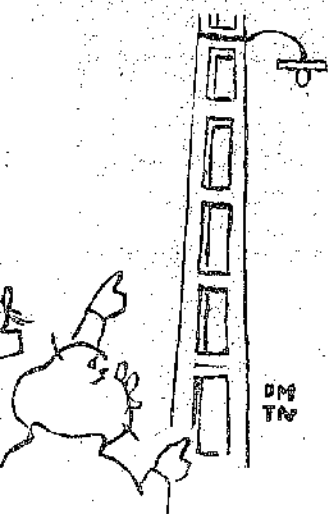
Lê-Huy-Phách

ĐẠI LÝ. -- SAIGON: Dương văn Vy, 109, D'Espagne. -- HAIPHONG: Nam Tân, 82, Bonnal. -- NAM-DINH: Chân Nam

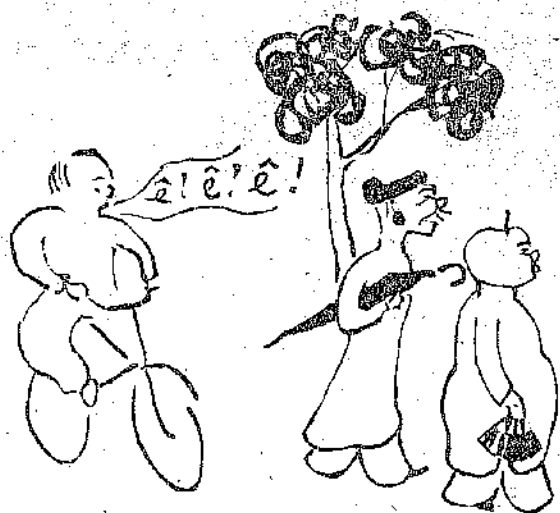
AI MUỐN LÀM ĐẠI-LÝ

HỘI-CHỢ' CỦA LÝ-TOÉT VÀ XÃ-XỆ

...DIỄN BÁO

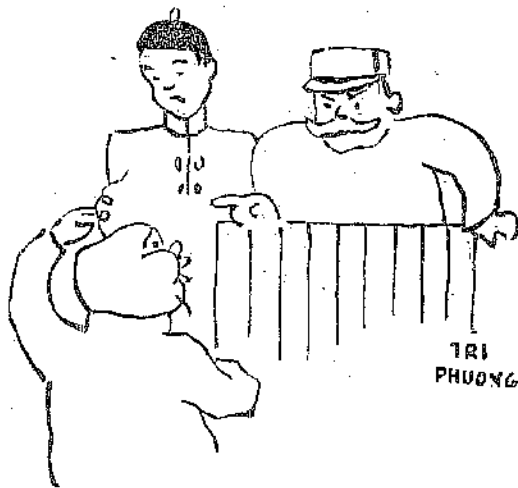
Này cụ, sao người ta lại cột đèn ra thế này nhỉ? Sao cụ ngốc thế, để đèn tối leo lên châm đèn chứ sao.

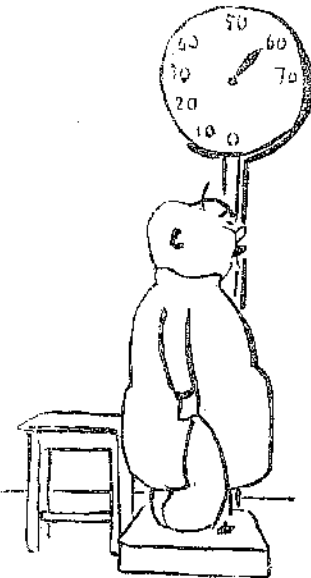
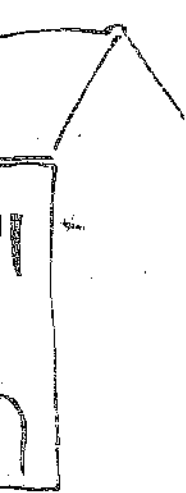
L. T. — Mày «ê» gì chúng ông?

— Này cụ, ta vào xem người dit đồng này đi! hẳn là kỳ quan vũ trụ.

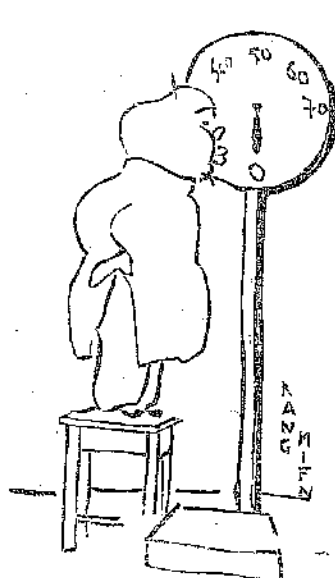
— Sao anh dám cả gan vào Hội-chợ ăn cắp lô xo. X. X. — Bấm quan nôm soi xét cho con, thật quá con không dám ăn trộm, cái nò xo lấy nà của giới cho con từ thừa bé.

— Không biết độ này mình bao nhiêu cân?

— Cao quá không nom rõ.

— Chết chưa! người mình phát phì ra như thế này mà không được lấy một cân. Không biết bác lý thì nhẹ đến thế nào?

Phải, hữu ích thế nào được? Có chăng chỉ hữu ích... cho báo Đông-phương để lấp đầy hai cột báo mà thôi.

Thật là rầy rà quá. Thành thử nhà phê bình Đ. T. Trâm phê bình nhà phê bình Thiếu Sơn; lại hóa ra phê bình ngay mình.

Chắc ông Trâm sẽ phân-nản: «Nào có ai ngờ! nếu biết thế, tôi khiến ông Thiếu Sơn xong!»

Nhưng tưởng ông đừng phê bình nữa thì phải. Ai đời lại mình tự phê bình mình là thừa, là vô dụng bao giờ!

Thơ mới

Từ ngày Thế Lữ vẳng thơ mới, các báo đăng nhiều bài «thơ mới» quá. Những bài thơ mới này có một cái rất mới là giống văn xuôi như... đút. Mà chính là những bài văn xuôi thực, chỉ hơi khác có những dấu chấm câu. Như bài «Tình mộng» đăng ở Sao-mai số 44:

... Nào cặp mắt to đen, dưới đôi mày vòng nguyệt
Chưa chan tình chưa cùng ai trao gửi,
Cái mũi thẳng tròn xinh xắn của con người quả quyết
Đã yêu ai thời lòng kia thật khó đổi rời.
...
Những vẻ đẹp thần tiên thương hại ta,
khẽ bảo làm lành
Chờ đắm đuối say mê với mỗi lần tuyệt vọng
Mà có ngày sót sa khổ sở suốt đời...

Thế mà cũng gọi là «thơ» được! Theo ý các ông đó, thì câu: «Sen, ơi Sen, mày đưa tao đôi guốc, để tao ra vườn ngắm cảnh chơi» cũng là hai câu thơ, mà lại «mới» nữa mới lạ chớ.

Lại bài «Chiều hôm am vắng» đăng ở tập văn «Tàn-liến», tả một cô bé đẹp:

...Khôn mặt tròn, mà đôi mắt cũng tròn xoe
Sáng long lanh trên đôi má đỏ.
Đến bên am vắng nhặt hoa:
Cô ngắt mấy chiếc lá cô che...
Che cho hoa, nhưng hoa bị một luồng gió
Đánh tung ra...
Cô vội vàng thu lại.
Mấy bông hoa như trêu cô ù tè chạy ra...
Còn độc-giả, sau khi đọc mấy câu này, cũng ù tè chạy xa nổi.

Thạch-Lam

TIỆM HỘI CHỢ'

Ất thân hiệu — Trong dịp hội chợ, được trừ 15%
TUYỆT TRUNG LẠC, GIANG MAI

Sau khi khỏi bệnh lậu hay giang mai thấy: tiểu tiện vàng đục, vẩn, mờ mắt, ù tai, rết thịt, tóc rụng, thân thể đau mỏi, dùng thuốc này khỏi rút noc. (Giá 0\$60 1 ve).

12, Route Sinh-Tu — HANOI

Lợi, 202, Maréchal Foch. — VINH: Sinh Huy, 59, Rue de la Gare. — LOUANG PRABANG: Havan frères, Rue Mouchot.

VIỆT THU THƯƠNG-LƯỢNG

Khi hư

Mắc bệnh KHÍ HƯ thấy: ứa mình ra chất nhờn, buồn môi chân tay, đau mỗi thân thể, tiểu tiện vàng, đục, chóng mặt, rừe đầu, đau bụng nổi hòn, kinh không điều v.v., dùng thuốc «Đoạn căn khi hư», thì các bệnh sẽ tiêu tán đi hết. (Giá 1\$00 1 lọ).

AN đến rủ Bông đi chơi hội chợ. Bông thờ dãi mà hỏi một câu ngớ ngẩn :

— Có hội chợ à ?
Không nhận được cười, Lan đáp lại :

— Lại ! Không biết hội chợ đã bắt đầu từ hôm qua ? anh làm như anh là mần rừng trên đường ngược...

Bông tỏ vẻ lãnh đạm :

— Nhưng hội chợ thì có gì mà xem ?

— It ra cũng có người, mà trong số người, ít ra cũng có con gái, mà trong số con gái, ít ra cũng có con gái đẹp.

Cặp mắt mơ màng yên lặng của Bông như tự lự điều gì. Bông chàng ngừng lên bảo hạn :

— Tôi không thể đi được, anh ạ.

Lan chưa kịp hỏi vì có gì thì Bông đã nói tiếp :

— Hội chợ năm nay là lần thứ tư, tôi không đến coi.

Nghe lời nói có vẻ bí mật, Lan tỏ mò hỏi :

— Sao vậy ?

— Câu chuyện hơi dài dòng.

— Anh có thể kể cho tôi nghe được không ?

— Cũng có thể. Nhưng sợ anh mất một buổi đi lượn trong hội chợ.

— Không hề gì. Tôi cũng không thích đi một mình. Thà ở đây nghe truyện anh còn thú hơn.

Bông cười :

— Vậy thong thả ngồi chơi uống nước đã.

Hương chè mạn ngát đưa câu truyện. Bông kể :

— Thời ấy, tôi mới băm mốt tuổi, cái tuổi điên cuồng và mơ mộng. Chẳng nói thì anh cũng đoán tôi mong mỗi chóng tôi kỳ hội chợ, nhất là năm ấy tôi lại vừa mua được một cái máy ảnh tốt lắm, chỉ lăm le gặp cơ hội để đi điện. Tôi nói đi điện, chứ không nói khoe tài, vì thực ra, tuy có máy ảnh mà tôi chụp đã ra hồn đâu. Cái vật nhỏ nhắn xinh xinh ấy đối với tôi cũng như đối với nhiều các cậu công tử khác chỉ là một thứ đồ chơi đẹp trai, một đồ trang sức.

« Mười giờ sáng hôm khánh thành hội chợ, tôi đeo máy ảnh dựng trong một cái bao da đánh kem bóng nhoáng, lững thững dạo bước trên vệ hè trước cửa các gian hàng, mắt nghiêng ngang theo đuổi những bậc giải nhân kiêu diễm lướt thướt tha trong bộ y phục tươi màu. Về phần cái máy ảnh của tôi thì nó tí tách luôn trước các khuôn mặt

dị dạng hay sắc sảo. Các cô hình như cũng không giận gì nó lắm. Có nhiều cô lại tỏ mò dừng bước nhìn thẳng vào mắt nó mà nhoeo một nụ cười tình, ý chừng để làm tăng vẻ đẹp cho cái nhan sắc mình sắp lọt vào trong tay chủ nó.

« Ngắm... tách, rồi lại ngắm tách, cái máy ảnh của tôi và cặp mắt tôi và cái tay tôi làm việc thực là chăm chỉ. Mà tôi nhận được kẻ cũng nhiều những cái cảm ơn kín đáo bằng cái gật se se của cái đầu rẽ lệch ăn nhịp nhàng với nụ cười chớm chớm của cặp môi thắm hơi rung rung. Cố nhiên là tôi cũng sẽ ngã đầu trả lời lại, mỗi khi tôi gặp các cô không đi kèm bên bà mẹ nghiêm khắc hay cau có.

« Vào khoảng mười một giờ, khi tôi buồn rầu rời nơi đây hoa mộng và ánh sáng, đây những tiếng cười trong trẻo như giọng chim sơn-ca réo rất trên cành... »

Lan mỉm mỉm ngắt lời :

— Ý chừng anh là một nhà thi sĩ. Nhưng giá anh nói réo rất trong lồng thì đúng hơn, vì nơi họp hội chợ với hàng rào sắt quây vòng chung quanh giống như hết một cái lồng chim.

— Như hết thi cũng quá. Nhưng có lẽ nó là một cái lồng chim thực, cái lồng chim không-lỡ nhốt đủ các thứ chim quý lạ có những bộ cánh sắc sảo đủ màu. Nhưng anh hãy để tôi kể đến truyện đã.

« Tôi thơ thần đeo máy ảnh ra về. Khi đến cổng thì một sự xảy ra làm tôi phải tần ngần đứng lại. Sự xảy ra ấy là một cô thiếu nữ rất đẹp, nói thể chưa đủ, một tuyệt thế giai nhân... »

TOVAN

Lan lại ngắt lời :

— Với cặp mắt hồ châu, nước da trắng mát, đôi lông mày lá liễu, ánh tóc mây như ẩn, như hiện là cùng chứ gì.

Bông chau mày bảo Lan :

— Nếu anh cợt nhả thế thì tôi không kể nữa đâu.

— Xin ngồi yên vậy.

— Tôi nói một tuyệt thế giai nhân. Phiền một nỗi giải nhân lại đi với

mẹ, một bà mẹ mà anh không thể tưởng tượng được hết sự trang nghiêm đĩnh đạc. Nhưng đó không phải là một cô khiến tôi không dám quay gót trở lại lẻo đẻo theo sau giai nhân, mà hình như bấy lâu nay, tôi ước mơ trong trường mộng.

« Tôi chẳng biết tôi đã bị hai người kia giắt đi qua những giây hàng A, hàng B, hàng C, hàng D nào, tôi chỉ nhớ rằng, tôi không gặp được mặt giai nhân của tôi để... mà... chụp. Đừng nói chụp vội, mỗi lần tôi mon men đi gần nàng độ một thước, cặp mắt của bà mẹ đã hoặc lạnh lùng mĩa, hoặc sốt sắng, dữ dội nhìn sòng sọc vào tận mặt tôi, khiến tôi phải vờ vĩnh dừng bước ngắm nghía các thứ hàng bày bán sau những cửa kính bóng lộn.

« Một dịp may cho tôi : bà mẹ gặp một bà bạn giữ lại nói truyện. Tôi vội vàng lên đến gần cô con thì thắm xin phép chụp một tấm hình. Sự yên lặng của nàng làm cho tôi tưởng nàng ung thuận. Nhưng tôi lăm, vì vừa giờ cao máy ảnh lên chưa kịp ngắm, nàng đã cúi gằm mặt xuống nhìn giầy, mồm lăm bầm... »

Lan cười :

— Chắc đó không phải là những lời chúc tụng. Nhưng có lẽ lần này anh thất vọng bỏ ra về.

— Nền thế thì đã chẳng có truyện. Tấm tình si ngốc của tôi thời ấy nó sui dọc tôi, nó căm dỗ tôi, nó cứ đưa mãi hai chân tôi thoăn thoắt theo người yêu... nghĩa là người bị tôi yêu trộm.

« Chúng tôi vào một gian hàng bán đồ đồng... »

Lan chế nhạo hỏi :

— Chúng tôi ?

— Nói thế cho tiện. Chúng tôi nghĩa là bà mẹ, cô con và... tôi. Bà mẹ sau khi đã ngắm, đã chọn, đã mặc cả rất lâu mới mua được một cái lư đồng mắt cua cần đồng bạch. Không bỏ qua dịp tốt để làm quen với bà cụ, tôi lại gần khen lấy khen để :

« — Đẹp, đẹp thực ! Cái lư hương này mà bày trên tủ chè thì nổi lắm. Thưa cụ, cụ rất có con mắt mỹ-thuật.

« Con mắt mỹ-thuật nhìn tôi một cách...chẳng mỹ-thuật tí nào.

« — Thưa cụ, cụ mua bao nhiêu tiền ?

« Bà cụ hình như mãi trả tiền nên không để ý đến câu hỏi của tôi. Nhưng chẳng biết vì thương hại tôi hay vì cảm động về tấm lòng theo đuổi của tôi, cô con se sẽ trả lời hộ mẹ :

« — Mười lăm đồng rưỡi.

« Tôi sung sướng đến nỗi có thể ngắt đi được. Nhưng giá tôi chỉ sung sướng

thế thôi, thì cũng không sao, tôi lại còn muốn được một cái sung sướng nữa mới khổ cho tôi, nghĩa là tôi đưa máy ảnh lên ngang mắt ngắm nghía giai nhân của tôi. Không biết mãi nghĩ gì, giai nhân của tôi lại không tưởng tôi quay mặt đi nữa, cứ đăm đăm nhìn vào mắt cái máy ảnh.

« Tôi vừa bấm tách một tiếng, thì bà mẹ chạy ngay lại túm chặt lấy tôi mà kêu la om xòm :

TOVAN

« — Trời ơi ! cái thằng công tử bột này nó chụp trộm con tôi. Các ông các bà tình tôi đã để ý tới nó ngay từ cổng vào.

« Bà ta giữ ghì lấy tay tôi và nhất định đòi đập cái máy ảnh của tôi ra, mặc những lời khuyển can của bà chủ hàng và những người đến mua hàng. Trong khoảnh khắc, tiếng âm-ĩ kéo khán giả đến chật ních gian hàng, kẻ chề điều này, người nhieo câu kia rất là huyền ảo. Tôi xấu hổ chết đi được, đưa mắt cầu cứu « giai nhân của tôi » ! Có lẽ nàng cũng lấy làm khó chịu về ngôn ngữ và cử chỉ của mẹ. Băn khoăn, ngượng nghịu, hai má đỏ hây, nàng đến thì thắm bảo bà cụ :

« — Thôi, mẹ ạ, buông người ta ra.

« Bà kia quắc mắt mắng con :

« — Để người ta đem ảnh máy mà rêu rao, mà khoe khoang với chúng bạn phải không ?

« Tôi ấp úng :

« — Thưa cụ, tôi đã chụp đâu.

« — Chưa chụp à ! lại còn cãi chưa chụp à ? Chính tai gái này nghe rõ ràng tiếng bấm tách, lại còn cãi được. Không, cậu phải đập hòm ảnh ra, tôi mới để cậu đi.

« Tôi cống quit không biết phân giải thế nào mà dợt ra được, thì may sao trong đám đông một người nói với bà cụ :

NGUYÊN NHÂN CỦA BỆNH Mộng-Tĩnh, Di-Tĩnh và Huyết-Tĩnh

A.—Bởi thọ bẩm tiên-thiên bất túc, hậu-thiên thất nghi, tuổi còn nhỏ mà quá u sắc dục, quân hỏa đồng nhi trường hỏa tùy mà thành ra.
B.—Bởi lúc mới còn nhỏ, chơi cách « Thủ-Dâm » làm cho ngọc quan lên mà thành ra.
C.—Bởi người bị lậu độc cũng thuộc công-phạt và thông lợi liên liên nhiều làm cho thận-thủy suy ngọc quan lên mà thành ra.
Bởi ba nguyên-nhân kể trên mà sinh ra ba chứng bệnh: «Mộng-tĩnh», «Di-tĩnh» và «Huyết-tĩnh.» 1- Nằm chiêm bao thấy giao-cần cùng đàn bà, tinh khí xuất ra là Mộng-tĩnh, bình không nặng.— 2- Lúc ngủ không nằm chiêm bao mà tinh khí xuất ra khi thức dậy mới hay, trong mình bần-thần tay chân như mỏi là Di-tĩnh, bình đã nặng.— 3- Bất luận ngày đêm tinh-khí cứ chảy ra hoài, hoặc thấy sắc hay là mơ tưởng việc tình-dục cũng chảy ra, hoặc đi ứn, tiểu rạo mạnh cũng chảy ra là Huyết-tĩnh, bình rất nặng và rất khó trị.
Người mắc phải ba chứng kể trên thường hay đau đầu (đầu ngang lưng, nước tiểu vàng, tay chân nhèc mỏi, trong mình mệt mỏi, ăn ngủ chẳng đặng, bình yoc tiểu tụy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu không điều trị lâu ngày thủy suy hỏa vượng, hư hỏa lừng lên đốt tim phổi, làm cho tim nóng phổi yếu rang tức, hơi ngược thánh ra bình ho. Người mắc phải 3 chứng kể trên hãy uống « Tam-tĩnh Hối Cầu Bồ Thận Hoàn (số 2) của nhà thuốc VÔ-VĂN-VĂN Thu-dân-Một thì bệnh hết dứt mà lại đặng bổ thận tráng dương cố tinh ích chí, bồi bổ sức lực trong mình, 10 người uống, không sai một, đã đặng công biết bao nhiêu. Bức thư khen tặng.

GIÁ MỖI HỘP (uống làm 5 ngày) 1500

VÔ-VĂN-VĂN-DƯỢC-PHÒNG Chủ-nhân Y-học-sĩ VÔ-VĂN-VĂN bảo-chế THUDAUMOT

Có bán tại: Hanoi: Nguyên-văn-Đức, aux galeries indochinoises 108, Quai Clémenceau, 11, Rue des Caisnes. Hải-Phong: Librairie, Papeterie, Mai-Linh 62, Paul Doumer. Nam-Định: Maison Việt-Lang, 28, Chapeaux, phố mới. Phú-Lý: Bùi-long-Trí, Maison Châu-Dinh, Rue Principale. Yên-Báy: Maison Phú-Thọ, 8, Usine Électrique.

ĐẠI-BỒ-HUYẾT

Chuyên-trị đàn bà, con gái kinh huyết không đều, khô sớm, khi chậm, kinh huyết bị tắc không ra, hay đau bụng, kinh huyết ra không (trời đổ, tím đen thành hòn, hồng ra nhiều quá; khi hư ra nhiều chất trắng, đau bụng, rừc xương, nằm ngủ không yên, quá trưa hấp sốt, ra lăm mồ hôi, ăn ít, vàng đầu, chóng mặt, hay mơ, thân thể còm yếu, đau trong dạ-con (nhà con) lâu năm không đẻ, hoặc bị tiểu-sản-luôn.

Mỗi hộp giá 1500

Hỏi tại: M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG viện thuốc Lạc-Lông Số 1, Phố Hàng Ngang, Hanoi

Ong Nguyễn tiên Lãng với miền Nam

« Không cần đập máy ảnh, cụ a. cứ cứ bảo cậu ta kéo hộp đựng kính ra là cái ảnh bị ánh sáng mặt trời làm hư ngay.

« Thế cũng được à, thưa ông? »
 « Được chứ, thưa cụ, cháu cũng chơi ảnh.

« Anh chàng vừa nói câu ấy vừa liếc giai nhân của tôi, ý chừng để đường vậy.

« Bà cụ chịu nghe lời và nhờ người kia lấy giúp hình con gái mình về hộ. Tức thì tôi yên lặng đưa cả cái máy ảnh lẫn cái hộp da cho người mới đến. Nhưng khi kéo nắp hộp đựng kính ra, thì mọi người cười rộ, trong không có kính ảnh. Giai nhân đưa mắt nhìn tôi như có ý thăm trách.

« Không có kính, cụ a.
 « Biết đâu cậu ta không giấu cái có kính vào đâu rồi... »

Bóng người im ngừng câu truyện. Lan vội hỏi:

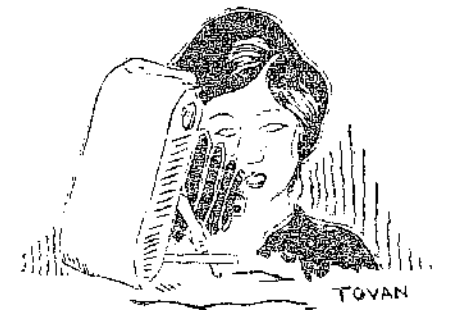
« Thế rồi sao, anh? »

« Thế rồi họ lần lượt kéo mười hai cái hộp đựng kính ra... Cả mười hai cái, đều rỗng tuếch ruột. Tôi xấu hổ quá, vì tôi làm trò cười cho mọi người họ tự coi như bọn khốn giả tôi coi tôi diễn một bầu hài kịch.

« Vậy chỉ vì thế mà anh không muốn đến hội chợ nữa đây? »

« Không phải. Nếu chỉ có thế thì đã chẳng đáng buồn, và tôi cũng chẳng đến nỗi mang một khối tình tuyệt vọng trong lòng.

« Ba năm sau, tôi đến chơi người bạn làm thầy thuốc ở tỉnh kia. Hai vợ chồng bạn ngồi chờ tôi bên lò sưởi, vì hôm ấy, trời rét lắm. Tôi từ ga đi xe đến nhà bạn, chân tay công suất. Nhưng vừa gặp mặt vợ bạn thì mặt tôi nóng bừng. Tôi không ngờ, thực tôi không ngờ rằng vợ bạn tôi lại là giai nhân của tôi trong hội chợ. Giai nhân đã quên tôi, tôi tưởng thế, mà tôi cũng mong được thế. Sự khờ khạo đáng tức cười của mình có hay ho gì mà còn muốn người ta nhớ.

« Bữa cơm chiều hôm ấy, vui vẻ lắm. Trời rét, bụng đói, cơm khéo, rượu ngon, bạn hiền. Đủ các thứ cần phải có trong một bữa tiệc, như bác Tấn-Đà đã nói. Đến nỗi, cơm xong, hơi men bốc lên đầu, chạy ra đằng môn, thành những câu bông đùa vui tươi ở bên lò sưởi than hồng reo cháy.

« Chúng tôi kể truyện khôi hài cho nhau nghe. Thần rượu làm cho tôi mất

CON ve sầu ở Bắc-hà độ này không khóc trời mưa nữa. Thì ra nó bay vào Nam để tìm cái xir quanh năm là mùa hè. Đã lo cho bà con miền Nam gặp cái nạn là nhè của cậu bé nững niu đôi ăn. Nhưng cũng may, ông N. T. Lãng độ này không với vỉnh như xưa nữa.

Có người bảo: ông Lãng vô Nam để tìm cái xir đầy những hoa dại, mà trước kia, ông đã gọi là: « Cochinchine, pays des frangipaniens ». Nhưng nếu thế thì ông thất vọng mất rồi, vì cái miền Nam đầy hoa dại kia, chỉ là miền Nam trong trí tưởng tượng của ông thôi. Thực ra, hoa chẳng miền Nam chỉ đầy những cây dừa, và đầy những... đồng lầy.

Một tiệc trà thân mật...

Hôm chủ nhật, 11 Novembre, mấy nhà báo miền Nam có tiệc trà đãi ông Nguyễn tiên Lãng ở S.A.M.I.P.I.C. Tiệc trà (chè Tàu và bánh An-nam) do báo Tân-Văn lễ chúc, và do... những người muốn dự đóng tiền (1\$00 một người). Dự tiệc trà đại khái có những ông Nguyễn Chánh Sắt, Trần thiện Quý, Phan Văn Thiết, Không Tuyên, Lê Trung Nghĩa, v. v. và may thay lại có cả ông N. T. Lãng nữa.

Trước hết, ông Nguyễn Chánh Sắt (mà mấy bạn đồng nghiệp miền Nam gọi nhầm là lý Toét, tuy ông không có bút (l) đừng dậy nói mấy câu và lại ngồi xuống nói mấy câu, rồi lại đứng dậy

lương tri đến đôi tôi đem câu truyện xảy ra trong hội chợ kể ở cho vợ chồng bạn nghe. Rồi tôi kết luận:

« Từ đó, anh chàng mang một khối tình tuyệt vọng trong lòng, vì anh ta biết chắc chắn rằng giai nhân của anh ta không bao giờ thêm bận trí nghĩ đến anh ta.

« Vợ bạn tôi tỏ vẻ mặt thương hại và dịu dàng bảo tôi:

« Chắc hẳn bây giờ thì giai nhân của anh chàng không thể yêu được anh chàng nữa, nhưng biết đâu, hôm gặp gỡ trong hội chợ, trái tim giai nhân lại không đập mạnh, và trong một thời gian khá dài, hình ảnh chàng lại không đã chiếm đoạt tâm hồn giai nhân, cũng như hình ảnh giai nhân đã in vào trái tim chàng tuy không được hàn hạnh in lên trên tấm kính.

« Biết đâu! có phải thế không mình? »

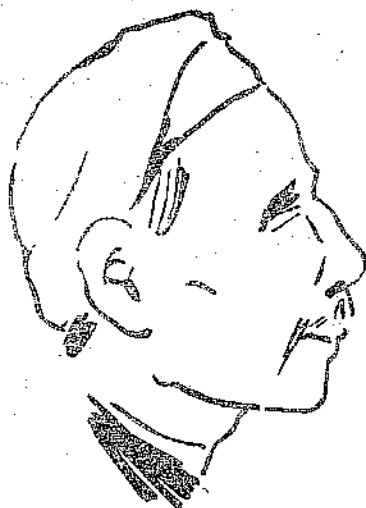
« Bạn tôi không hiểu, trả lời câu hỏi của vợ:

« Phải, chính thế, miuh nói rất đúng. »

Khái Hưng

nói mấy câu, rồi lại ngồi xuống nói mấy câu. Ông nói những gì thì không biết, duy có một điều chắc chắn hơn hết là không ai hiểu, trừ ông Nguyễn tiên Lãng (dù không hiểu cũng cố mà hiểu) và trừ ông Bùi thiện Quý, vì ông Quý, khi đứng dậy đọc diễn văn, có nhắc mấy lời của ông Sắt. Duy vẫn không ai hiểu hết.

Ông Trần thiện Quý là cái ông có bà vợ nện guốc vào đầu ông Võ Khắc Thiệu và lát ông V. K. Thiệu (Zan Báo) ở giữa

Ông Nguyễn-Chánh-Sắt
(Lục lỉnh tán văn)

công chúng hội xưa. Thấy ông Quý đứng lên, ai cũng giật mình nhìn khắp phòng xem có ông Võ Khắc Thiệu không, thì may không có: chàng Võ Khắc Thiệu ăn miền khác. Hẳn bà T. I. Quý biết vậy, nên không thấy bà cầm guốc nấp sau cánh cửa. Thế là bữa tiệc được yên ổn.

...và những câu nói sâu xa

Có ba ông nói: ông Nguyễn Chánh Sắt, ông Trần thiện Quý và ông Nguyễn tiên Lãng.

1. Ông N. C. Sắt già nhất đám, tất nhiên là nói về quá khứ. Ông nhắc lại hồi có phong trào tẩy chay, ... để ôn lại tình thân mật của Bắc-Nam hồi xưa.

2. Ông T. T. Quý không già mấy, đứng dậy nói về hiện tại. Ông hơn hờ mừng rằng các bạn đồng nghiệp Bắc-Nam đã biết thân yêu nhau, — vì dụ như trong tiệc trà ngày hôm nay, thân yêu nhau lắm vậy. Nhưng theo ý ông, sự gần gũi của Bắc-Nam chưa được dễ dàng lắm là vì... đường xe lửa từ Nam xuống Bắc (một hạt đậu dạn) chưa nối liền. Ông quên rằng mới có ở lò ca tốc hành. Nhưng ông quên cũng phải, vì gần gũi nhau bằng ở lò ca, thì nguy hiểm thật.

Rồi ông Quý kết luận rằng: « Chúng ta nên thương nhau mà ». Nói đến chữ thương, ông kéo dài cái môi ra, rồi cau đôi mày, sùi hẳn nét mặt xuống, làm cho ai nấy đã dờm dờm nước mắt.

Nhưng không ai dám khóc cả, vì chỉ sợ ông Lãng óa lên thì có trời cũng không đỡ được. Thực ra thì các ông sợ hãi: ông Lãng, tay đương cầm cái bánh suse, có trời đánh, ông cũng chẳng khóc nào.

3. Đặt cái bánh suse, ông Lãng đứng dậy đỡ lời: ông ít tuổi hơn, lẽ tất nhiên là nói về tương-lai. Ông nói rằng: « Nên phục-hung văn-chương Nam-miêt, tôi ắt là rục rở lắm ». Thì ra không phải là nền phục-hung ắt là rục rở, mà chính là cái tôi của ông Lãng nó ắt là rục rở. Mà cái tôi của ông rục rở, thì đã đánh là rục rở (bằng cái sắc sặc vàng), còn phải ắt gì nữa. Câu nói của ông thanh ra có hại nghĩa. Nhưng ai cũng vui lòng mà hiểu ra nghĩa dưới: chính cái tôi của ông rục rở. Cho nên, trong mắt mấy bạn đồng nghiệp hôm đó thấy ai cũng hơn hờ lắm. Chắc hẳn là cái tôi của các ông cọ vào cái tôi của ông Lãng, thì có ngày cũng rục rở lây chăng? »

Nhưng... cái tôi của ông Đổ-dực-Tường?

Chỉ có cái tôi của ông Đổ-dực-Tường là không bận đến ai.

Ông Đổ-dực-Tường là ai? Chính là người thiếu-niên nhanh nhẹn đã đi rời nước trà hầu các quan nhà báo trong bữa tiệc ấy. Ông Tường là một trang thiếu-niên sinh trưởng ở Hanoi, đã từng du học bên Pháp (ở Montpellier và Paris) và đã từng đi du lịch các tỉnh lớn bên Âu-châu, nay về chủ chương tiệm café « Sanka » ở đường Espagne (Saigon). Ông nhận thầu bữa tiệc trà hôm ấy, và chính ông đi rót nước, đi mời bánh mọi người, nhanh nhẹn, vui vẻ, khoan-khoái, rõ ra một người thanh-niên có Âu hóa, yêu sự sống tự chủ, và không có những thiên-kiến cở-hủ của người Nam.

Ông Trần-Thiện-Quý
(Công luận)

Có người ngồi đó bảo nhỏ: « Thăng bồi coi ăn mặc chừng quá ». Thưa, cái « thăng bồi » ấy, nó chỉ hầu có nó thôi, và nó tìm cái vẻ vang trong cái đời lự do. Thật là « thăng bồi » qui. Quý nhất là không ai biết cái tôi của nó giấu đi đâu mất.

Ngộ Không
(Phóng-viên P. II. ở miền Nam)

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI CHO ĐƯỢC NƯỚC HOA NGUYỄN CHẤT

HIÊU CON VOI

1 lạng, 3 gr. 0\$20, 1 tá 2\$00, 10 tá 18\$00
 1 lạng, 6 gr. 0.30, 1 tá 3.00, 10 tá 27.00
 1 lạng, 20 gr. 0.70, 1 tá 7.00, 10 tá 63.00

PHÚC-LỢI

79, PAUL DOUMER - HAIPHONG
 BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

Đại lý: MM. Phạm-Hà-Huyền, 36, Rue Sabourain, Saigon —
 Đông-Đức, 64, Rue des Cantonnais, Hanoi — Thiên-Thành,
 phố Khách, Namdinh — Phúc-Thịnh, phố Gialong, Huế,

HIÊU THUỐC TÂY HÀNG GAI

PHARMACIE de HANOI - 13, Rue du Chanvre, 13

HOÀNG-MỘNG-GIÁC VÀ NGUYỄN-HẠC-HẢI

BẢO-CHẾ HẠNG NHẤT TRƯỜNG ĐẠI-HỌC PARIS

Chính chủ - nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận

CÓ BÁN: Rượu bổ Vin Tonique Alexandra 1\$95

Những việc chính cần biết

trong tuần lễ

Cái chết khả-nghi của quan Công-sứ Hòa-binh

Hòa-binh — Quan Công-sứ Hòa-binh Saint Poulloff bị đầu độc chết. Người ta nghi là ông châu Cầm-vân-Dương đã nhờ tay người vợ Thái — có gian-diu với ông châu — của quan Công-sứ đầu độc cho ngài, vì ông bị đến hai trăm lá đơn kiện mà ông ngờ là quan Sứ đã xui dân làm những đơn đó để kiện ông.

Cuộc điều-tra vẫn tiến-bành.

Bệnh vạ lợi quyền cho thuốc bắc

Các nhà buôn và làm thuốc bắc đã họp tại K.T.D. để bàn các phương-pháp bảo vệ cho nghề buôn và làm thuốc bắc khỏi bị hạn chế theo như hai đạo dụ định của nhà y-tế sắp mưng ra thảo luận tại Saigon.

Ông nghị An kiên ông nghị Sĩ

Hanoi — Trước đây, về dịp bầu nghị-trưởng dân-biểu Bắc-kỳ, ông Nguyễn-vân-Sĩ in và phát truyền-đơn nói xấu ông An. Xét ra trong truyền-đơn ấy có nhiều câu hủ báng và lăng mạ ông An, nên ông phát đơn kiện ông Sĩ tại tòa Trưng trị. Ông Sĩ bị 5 l. phạt.

Bào Tân-Á ra chơi Bắc-hà

Ông Lương-dinh-Thiệu chủ bút báo Tân-Á và tạp chí Trong Khuê Phòng ở Saigon ra Bắc để cổ động cho hai tờ báo của ông, vừa rồi có đến thăm báo Bắc.

Báo Bắc có lời chào mừng ông, chúc ông làm việc có kết quả mỹ mãn và báo ông được nhiều người hoan-ngheh ở ngoài Bắc.

P. H.

Dân thành phố Tourane phải đóng thuế cư trú

Huế — Kể từ 1.1.35, thành phố Tourane được thu một thứ thuế riêng đồng-niên, đặt tên là thuế « cư-trú ».

Những người bản xứ Đ. D. nào từ 18 đến 60 tuổi không có tên trong sổ thuế thân ở Tourane mà thường ở đó đều phải đóng thuế cư-trú.

HỘI CHỢ NĂM NAY

Trước ngày Hội chợ mở cửa, muốn được rộng thì giờ kén chọn các hàng tơ lụa, len dạ kiểu mới, rồi đây chẳng còn ăn hạn với vàng, các quý-bà, quý-cô nên sửa soạn từ nay. Búng trước cái ý muốn này, chẳng quên thăm ta cái thịnh tình của các quý-bà quý-cô đã chiến cố hàng năm, thì kể từ 10 cho đến 15 Novembre

TIỆM CHÍNH BOMBAY, 89, Hàng Khay
BÁN CHIỀU HÀNG

**MAISON
NHUAN-OC**

ARCHITECTURE
(Avant-Métré et métré définitif)

Mười bảy năm chuyên
vẽ kiến trúc theo luật
về - sinh thành phố
Hanoi. Đã có bốn trăm
kiểu nhà của bản-sở vẽ,
mà đã xây tại Hanoi và
các tỉnh xin tính giá hạ

Siège : 168, Rue Lê-Lợi, Hanoi
Succursale: 63, A. M. Joffre, Thanh-Hoá

Đại-biểu người Nam ở Trung-kỳ dự Đại hội-nghị kinh-tế Đ. D.

Vinh — Các hội-viên hai phòng canh-nông và thương-mại Tourane, Vinh đã họp để bầu một đại-biểu người Nam phía Bắc Trung-kỳ đi dự Đại hội-nghị kinh-tế Đông-dương.

Ông Tạ-ngọc-Liên trúng cử làm đại-biểu thực thụ. Ông Nguyễn-quốc-Dương đại-biểu dự khuyết.

Số thiệt hại về nạn bão lụt vừa qua tại Hà-tĩnh

Người chết hoặc trôi mất . . . 220
Nhà bị trôi 650
Nhà bị đổ 5.582
Nhà bị hư hỏng 14.351
Trâu, bò bị trôi 2.261

Số lợn bị trôi kể hàng mấy vạn.
Số gà, vịt bị trôi kể hàng mấy vạn.
Các đường cái quan hư hỏng gần hết,
Các đường thuộc-địa và đường xe lửa bị đứt, nhiều quãng.

Riêng số thiệt hại về tỉnh Hà-tĩnh 101 trên tám mươi vạn đồng.

Tính ra từ năm đến giờ, tỉnh Hà-tĩnh bị năm trận lụt kèm bão.

Một ủy ban cứu tế thành lập tại Hà-tĩnh

Hà-tĩnh—Một ủy ban cứu tế nạn dân Hà-tĩnh đã thành lập ở thành phố tỉnh ấy. Ai muốn quyền tiền hoặc bồi điều gì, xin viết cho ông Đặng-Dur, y-sĩ Hà-tĩnh.

Hội đồng chính phủ họp 26.12 tại Saigon

Hội đồng chính phủ sẽ họp tại Saigon, ngày 26.12.34. Các quan chức sau này được dự hội đồng.

MM. Thái văn Toản, thượng thư bộ Lại (Trung kỳ), Thiệuner thủ tướng Cao-mên, Chao Sisalemsak, thủ tướng Lào, Hoàng trọng Phủ, tổng đốc Hanoi, Bùi thế Xương, đốc phủ sứ tri-sĩ (Namkỳ).

Một cuộc đấu xảo nội hóa lớn ở Huế

Bộ Công tác và Mỹ thuật sẽ tổ chức một cuộc đấu-xảo nội hóa tại Huế vào những ngày 22, 23, 24 tháng chạp ta (28, 27, 27, 1935).

Các vật có thể đem dự đấu là: tranh vẽ, các đồ thêu, dệt, sơn, khảm, trạm đồ chơi trẻ con, hoa quả, mứt, bánh, kẹo rừa, nem, mấm, các thú ngừ cổ, rau...đồ dùng việc nông kim thời và các súc vật.

Tilden và Vines đòi 15 ngàn đồng mới chịu ghé qua Saigon

Bốn nhà vô địch quần vợt nhà nghề là Tilden, Vines, Cocbel và Gleodhul, sau khi qua đánh vợt ở Nam-kinh, Quảng-dông, Thượng-hải, Thiên-tân, Hồng-kông định ghé qua Saigon và đòi 15 ngàn đồng phí tổn để biểu diễn trong ba trận.

Hội Cercle tây đang tru-tính xem trong ba hôm có thể thu được số tiền đó không?

Tạp chí và sách mới

Báo Bắc đã tiếp được:
1) Cuốn tạp-chí « L'Ecole Indochinoise » (số 3) của nhiều giáo-sư biên-lập, mục đích là giúp anh em học-sinh các bậc Sơ-học và Cao-đẳng tiểu-học.
Tạp-chí xuất bản tháng 2 kỳ này 30 trang, giá 0\$10.

2) Cuốn sách « Thời-Hải » của ông Thủy-Thiên Ngô-bằng-Giục, tranh vẽ của Phạm hữu-Khánh, dày 150 trang, giá 0\$40, do nhà in Ngô-lữ-hạ xuất bản.

Xin vui lòng giới-thiệu hai cuốn tạp-chí và sách mới trên đây cùng hạn đọc P.H.

Một tin mừng cho các học-sinh

Muốn giúp cho anh em học-sinh tỉnh xa đến du học Hanoi mà không tiện chỗ trọ, bản Hội có để riêng một gian phòng tỉnh - mịch tại Viện Tế-Bần, trong có đủ giường nằm, chăn chiếu, bàn ghế và đèn điện, rất tiện cho việc học. Có tủ đựng các sách học cùng tiền-thuyết, báo-chi bằng chữ tây và quốc-ngữ.

Vậy anh em học-sinh nào cần dùng chỗ trọ xin cứ đến hỏi tại viện Tế-Bần (220 hàng Bộ) hay tại Hội-quan phố Đường-thành số 125.

Ban Tế-bần Hội Hợp-thiện Bắc-kỳ Kính đạt Chợ phiên, ngày 16 Décembre 1934

Đến chủ nhật 16/12/1934 ở Namdinh sẽ có cuộc Chợ phiên để lấy tiền mở thêm lớp cho trường Nhà Xứ và giúp các việc từ-thiện.

Ban tổ-chức xin cảm ơn các ngài nào có lòng tốt muốn đem các đồ vật gì để giúp cho cuộc Chợ phiên và trước ngày 12 Decembre xin gửi cho cha Cao (Père Vacquier), Nam-dinh.

Ban Tổ-chức lại cáo

CHIỀU BÓNG NÓI Ở HỘI-CHỢ NĂM NAY

Các ngài ai đi Hội chợ năm nay, nên nhớ lại xem CHIỀU BÓNG NÓI ở gian bày ở tổ cũ - Ngày nào cũng chiều từ 3 giờ chiều đến 8 giờ — chiều luôn luôn không nghỉ.

Giá vào xem rất hạ — chỗ ngồi lịch sự — chiều toàn phẩm hay.

Rạp Palace tuần lễ này chiếu:
LILLUSTRE MAURIN
BERVAL và ACQUISTAPACE sấm vai chính

Rạp Olympia tuần lễ này chiếu:
CLOCHARD
BISCOT sấm vai chính
phim vui suốt từ đầu đến cuối

NÊN BIẾT PHÁP-LUẬT

Nhiều việc phải mất lắm tiền mà vẫn hỏng là tại không biết làm, hoặc bị lừa, hoặc vì việc mình không có lý-cứng mà người ta không chịu nói-thật cho mình biết trước. Khi có việc, nên đến bàn-trước với ông

TRẦN-ĐÌNH-TRÚC Luật-khoa-Cử-nhân, một nhà chuyên môn về pháp-luật đã lâu năm.

Số 5, hàng Gia cũ, Rue des Cuirs, Hanoi (CÁNH BẮC CHỢ HÀNG GIA CŨ)

BUỔI TỐI CÔNG TIẾP TỪ 8 ĐẾN 9 GIỜ

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm duyệt của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp và bên Algérie cùng dưới quyền kiểm soát của Phủ Toàn-quyền Đông-pháp

Vốn của hội đã nộp đủ cả rồi là: 1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải và 8.000.000 francs

XỔ SỐ HỒI VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM

Mở ngày 29 Octobre 1934

Chủ tọa: Ông Soulet Tổng-Lý nhà Pháp-Hoa ngân-hàng ở tại Saigon

Dự kiến: Các ông Nguyễn-vân-Hào và Bùi-vân-Nam cùng quan Thanh-Tra đương quyền kiểm-soát của các hội tư bản.

Cách thức số 2 - Bộ số 1176		
1176	Ông Pierre Seurin ở Saigon, mới góp được 560 \$ 00, nay được lĩnh về	\$ 1.000, 00
5277	— Nguyễn văn Sĩ ở Saigon, mới góp được 240 \$ 00, nay được lĩnh về	1.000, 00
7782	— Phạm xuân Thịnh ở Hanoi, mới góp được 76 \$ 00 nay được lĩnh về	500, 00
11266	— Nguyễn thời Su ở Cantho mới góp được 60 \$ 00, nay được lĩnh về	500, 00
9408	— Chu năng Thuận ở Hanoi, mới góp được 34 \$ 00, nay được lĩnh về	250, 00
Cách thức số 3 - Bộ số 417		
9	Ông Lê viết Hanh ở Saigon, mới góp được 832 \$ 00, nay được lĩnh về	1.000, 00
2418	— Jean Hưng ở Huế, mới góp được 22 \$ 00, nay được lĩnh về	125, 00
Cách thức số 3 - Số số chia tiền lợi		
Số tiền chia là: 425\$20		
998	Ông Nerac Yves ở Kratie	106, 30
999	— — — — —	106, 30
1000	— — — — —	106, 30
1009	Ông Nguyễn văn Mang ở Tourane	106, 30
Xổ số hoàn vốn gấp bội cho hạng phiếu số 5		
20750	Phiếu này chưa phát hành	
Xổ số hoàn nguyên vốn - Phiếu số 5 - Bộ số 4202		
11507 A	Mme Đỗ Thị An ở nhà ông Phúc ở Hanoi mới góp được 7 \$ 50 nay được lĩnh về	500, 00
1422 A	Ông Dương văn Liên ở Travinh mới góp được 5 \$ 00 nay được lĩnh về	200, 00
7987 A	— Ung Sơn Khy ở Kampot mới góp được 5 \$ 00 nay được lĩnh về	200, 00
Xổ số miễn góp cho hạng phiếu số 5 - Bộ số 1968		
13603	Ông Trương ngọc Sang ở Sadec mới góp được 10 \$ 00 nay đổi lấy một phiếu tất góp là	1.000, 00
7201 A	— Lê văn Muôn ở Chaudoc mới góp được 12 \$ 00 nay đổi lấy một phiếu tất góp là	200, 00
6306 A	— Nguyễn văn Bình ở Sadec mới góp được 5 \$ 00 nay đổi lấy một phiếu tất góp là	200, 00
4271 A	— Lê văn Cho ở Cholon mới góp được 5 \$ 00 nay đổi lấy một phiếu tất góp là	200, 00

Miền tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng novembre định là 5000\$00 Kỳ xổ số sau nhằm vào ngày thứ năm 28 novembre.

BUÔN THẦN, BÁN THÀNH

Hà-thành không những đất văn vật,
Buôn bán trăm nghề lại xam uất.

Thượng vàng, hạ cám, nào thiếu chi
Hàng gì xem ra bán cũng đắt.

Kinh-tế từ khi gặp khó khăn
Bán buôn có sút một đôi phần.
Duy chỉ một nghề vẫn phát đạt:
Là nghề bán thành với buôn thần.

Thề là ở giữa phố hàng Trống,
Có một ngôi đền hẹp như ống...
Ấy hàng bán thành, khách khứa đông
Đủ mặt làm thương, người sang trọng.

Mồng một, ngày rằm, khách thập
phương
Đưa nhau tập nập khuôn vàng hương.
Hùn khói một mù một góc phố,
Chen vai đứng chật hai vệ đường.

Con công, đệ tử có máu mặt
Nhà đền biệt đãi khách hạng nhất.
Lên tận cửa cung đức thánh Bà
Lầm rầm, thì thụp được tươm tất.

Lòng thành, lễ bạc, ít xu chi,
Thời khách đánh tâm đứng hạng nhì,
Ở dưới đầu hè mà lễ vọng
Như cóc vãi trời, có khác chi!

Lẳng lẳng má nghe họ khấn với:
Suýt xoa cầu cửa, cầu con cái,
Kể xin được bạc, người công danh,
Cửa Thánh phải chẳng hàng bán lợi?

Từng đàn, từng lũ, lễ huyền thiên,
Rào rào như thể ngày chợ phiên.
Thánh phải có trăm tay tốc kỹ,
Các lời thỉnh cầu mới xuê liền.

Thánh có linh thiêng phù hộ khách?
Có sinh được phúc, giải được ách?
Nào ai biết đâu? Chỉ biết rằng
Ông Tì xưa, tâu mấy nhà gạch.

Ngoài cửa hàng này, còn lắm nơi
Bán thành, buôn thần để kiếm lời.
Nước thối, tàn hương dùng chữa bệnh,
Tì xưa uống mạng biết bao người.

Lầm cảnh đèn, chùa thực ngân quá!
Xem chẳng khác chi hiệu tạp hóa.

Tạp nham thôi đủ các mặt hàng,
Nhân tâm tuy thích, vira lòng ca.

Mũ áo xanh vàng, mặt đỏ ngầu,
Mép, cầm tua lửa mấy chòm râu.
Ấy tượng đức ông, về đạo Lão
Ta có thể gọi là hàng Tàu.

Tam bảo mấy hàng ngồi lỗ nhỏ
Vàng son đỏ chói coi rục rờ.
Những pho bụt ốc bên tay phượng,
Ấy là món hàng của Ấn-độ.

Ban thờ chư vị, món hàng ta,
Là nơi sở thích của các bà
Nghiện đàn, nghiện hát, nghiện nhẩy
múa,
Lắm người sạt nghiệp vì hề tha.

Người mình nghĩ cũng ghê gớm thật!
Các đấng tôn-nghiêm: Thần, Thánh,
Phật,
Cũng đem buôn, bán kiếm ăn đời
Các ngài linh thiêng, sao chẳng vật?

Cải nghề buôn ấy ngày mở mang
Vốn không phải mất, lái vừng vàng.
Nhà nước vì bằng bắt nộp thuế,
Quỹ sẽ thêm tiền, đỡ khủng-hoàng...

TỬ MỞ

PHONG-HOÀ

TOÀ SOẠN VÀ TRỊ SỰ
80, A GRAND BOUDDHA, HANOI
TÉL. N° 874

GIÁ BẢO:

	Sáu tháng	Một năm
Trong nước	1\$60	3\$00
Ngoại quốc	3.50	6.50

MỖI SỐ: 7 XU

Mua báo kể từ 1 và 15 và phải trả
tiền trước. Ngân phiếu xin gửi về:
M. Nguyễn-trường-Tam
Directeur du Phong-Hóa

CÓ NGUYỄN-THỊ-KIỆM. — Úat Nhà báo mới phải ông ra hỏi nào vậy?

BÁT CHÈ HỘI CHỢ

Người lùn quảng cáo

Một người chưa từng thấy có đuôi.
Hồ lý hiển các khán giả những « cộc »
vui thích đáng.

Chưa từng thấy có đuôi thì có gì lạ
mà phải quảng cáo. Và lại khán-giả
còn đương mãi « khán » những con
hồ lý « cộc » đuôi nhọn như ngoài
đường thì cái « cộc » vui của con hồ
ly « chưa từng thấy có đuôi » kia hãy
tạm xếp lại.

Thuốc tiên

Tờ quảng cáo hiệu thuốc V.Đ.T. biểu
trong hội chợ nói rằng:
Trừ được bách bệnh..., cho đến cả
bệnh ngoại giao.

Vậy thì xin mời ông Thìn sang ngay
Âu-châu chữa dùm cho mấy ông họ
Hít, họ Mút, họ Mạc (Mac Donald) và
họ La (Laval), vì bệnh ngoại giao của
họ đương trầm trọng, khó chữa lắm.

Thơ thần

Trong giấy quảng cáo của hiệu Đức-
thịnh:

Mứt rứa cùng mấy (!) mứt sen,
Cả mứt bạch thủ lại kem cà-chua.
Kẹo hồng xin nhớ má mua,
Kẹo lạc, kẹo vừng thật cũng đáng khen.
Giá hiệu Đức-Thịnh cứ quảng cáo
phẳng ngay bằng mứt, và kẹo, có phải
còn ngon hơn thơ không?

Rượu thánh

Trong tờ quảng cáo của rượu bạc-hà
Vilbert Frères:

Vài giọt rượu bạchà « Vilbert Frères »
cũng đủ lấy về được một cốc nước lã.

Vậy xin mời cả ông cứ tự tiện soi
cận cốc nước lã ấy cho.

Thuốc lá quý

Thuốc lá Mekong «không» quảng cáo
rằng:

Thuốc lá Mekong là một thứ thuốc
rất ngon, thơm và lịch sự nhất, giá rẻ
không cần phải quảng cáo, mà bán rất
chạy.

Vậy không cần phải quảng cáo thì
làm cái gì thế? Thì ra quảng cáo mà
không cần quảng cáo, cần quảng cáo
mà vẫn không cần quảng cáo, nhưng
vẫn cần quảng cáo.

Rõ không may

Hội Vạn quốc tiết kiệm nói rằng:
Nếu không may trúng số thì đồng
nhieu hơn hết là 900. 450. 180.

Thế thì may hay không may? Nếu
không may mà trúng số thì tôi không
may đời. Nhưng nếu không may trúng
số mà lại phải đóng những 900. 450 thì
xin thôi, không không may nữa vậy.

N. D. C. bá cáo

N. D. C. chỉ quảng cáo không công
cho một lần này mà thôi. Lần hội chợ
sau, dầu tờ quảng cáo nào viết toàn
bằng hạt đậu đọ, N. D. C. cũng xin
làm lơ, trừ khi hạt đậu đọ của hiệu
thuốc V. Đ. Thìn toàn là rượu bở,
hạt đậu đọ của hiệu Đức-Thịnh toàn
là kẹo mứt, và hạt đậu đọ của hiệu
Mékong toàn là thuốc lá, thì N. D. C.
cũng chịu khó nhặt dùm cho làm phúc

NHẬT ĐẠO CẠO

BƯ'C THU' NÊN ĐOC

Dương-Son, le 28 Août 1933

Monsieur LÊ-LÂM, chargé de l'École de Dương-Son à Faifo
à Monsieur Nam-thiên-Đương, Médecin à Hanoi.

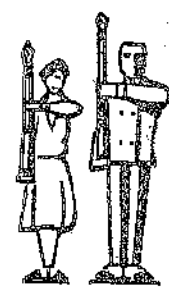
Thưa ngài, tôi chuyên nghề tạo tâm, linh thần hao tổn, khí huyết suy kém, ăn ngủ ít, hay nhức mệt, đau lưng, đau mình, tê chân, mỗi giờ, linh dục kém, thân thể gầy còm, tôi đã dùng hết các thuốc tây, thuốc tàu, thuốc ta, mà chẳng công hiệu gì cả. Từ khi tôi dùng thứ thuốc «BÁCH-BỒ-THIỆT-HUYẾT số 25» của ngài, (giá 1\$50) thì thấy trong mình khỏe mạnh, tinh thần thịnh vượng, khỏi hết các bệnh, thực là thứ thuốc rất quý, tôi đã giới thiệu cho nhiều người dùng thứ thuốc ấy, mà đều được công hiệu cả, vậy có mấy lời cảm tạ ơn ngài đã có công nghiên cứu chế ra món thuốc rất quý ấy. Kính thư, LÊ-LÂM.

Xin giới thiệu: thuốc này có bán tại Nam-thiên-Đương, 46, phố Phúc-Kiến, Hanoi — Mai-Lĩnh, 62, Cầu-dắt, Hải-phong. — Chi điểm 140, phố Khách, Nam-Định — Tân-phúc-Hòa, 80, phố Ninh-Xá, Bắc-Ninh — Rạng-Đông Việttri Bảo-hưng-Long, Phú-Thọ — Nguyễn-Long, Ninh-Bình — Vinh-hưng-Tương, Vinh, Vinh-Trương, Huế — Thanh-Thanh, 88, Pellerin, Saigon, và các đại lý khắp các tỉnh xứ Đông - Dương

LE STYLOS VASTYL 32

MARBRÉ 11 c/m PLUME EN OR 18 CARATS

Prix: 2\$20

Giá tiền mượn sách
1 tháng 0\$70 — 3 tháng 1\$75
6 tháng 3.50 — 12 tháng 7.00

NAM-KỶ THU-VIÊN
39, Phố Bờ Hồ, 39 — Hanoi

Ưu-thuyết

CẬU TÂM-LỘ đang in

CHUYÊN CHỮA BÚT MÁY và ĐÓNG SÁCH

OMNIUM Indochinois

5, Boulevard BOBILLOT, 5
HANOI

Nhà chuyên-môn đóng
xe-tay đã kinh-
nghiệm trong 25 năm.
Các ngài nên coi chừng
những xe rẻ tiền!!!

Đã xuất-bản

Nhiều sách bán tại hội chợ (giấy L số 12
và tại NHẬT NAM, 102, Hàng Gai, Hanoi

- 1) Gái anh-hùng vũ hiệp tiểu thuyết, chuyên «cổ» Thập tam muội giải kỳ sự lễ mang cứu chàng công tử. 1 xu 1 cuốn đến trọn bộ (độ 25 cuốn).
- 2) Những điều nhà buôn cần biết. Là cuốn sách mà nhà buôn có nó sẽ chỉ có thể làm giàu mà không vỡ nợ. Giấy tốt 1\$00. Giấy thường 0\$40.
- 3) 3 xu 1 cuốn đến trọn bộ «Võ-Nhật» in lần thứ hai để ai cũng mua được (17 cuốn trọn).
- 4) Trọn bộ Hán số tranh hùng (Tây Hán chữ điển nghĩa) 2\$28 (bia giấy, gáy vải khổ to).
- 5) Trọn bộ 56 cuốn Cầu-long du giang nam điển nghĩa (có hình vẽ dạy võ Thiếu lâm của Sơn Nhon). Bia giấy gáy vải 2\$00.
- 6) In lần thứ hai báo có 1 báo là cuốn Sách nói về thành phố Hanoi có đủ cả hình ảnh, địa đồ, danh thắng cổ tích, các sở (tòa) các phố, nhà buôn, hội cùng luật vi cảnh, luật đi đường, v.v... Có gởi theo linh hoá giao ngân, xa mua thêm cước gởi. Nhật-Nam, 102, Hàng Gai, Hanoi.

Xe ô-tô quảng-cáo

đã bắt đầu chạy từ Octobre 1934 được
rất nhiều các nhà buôn hoan nghênh.

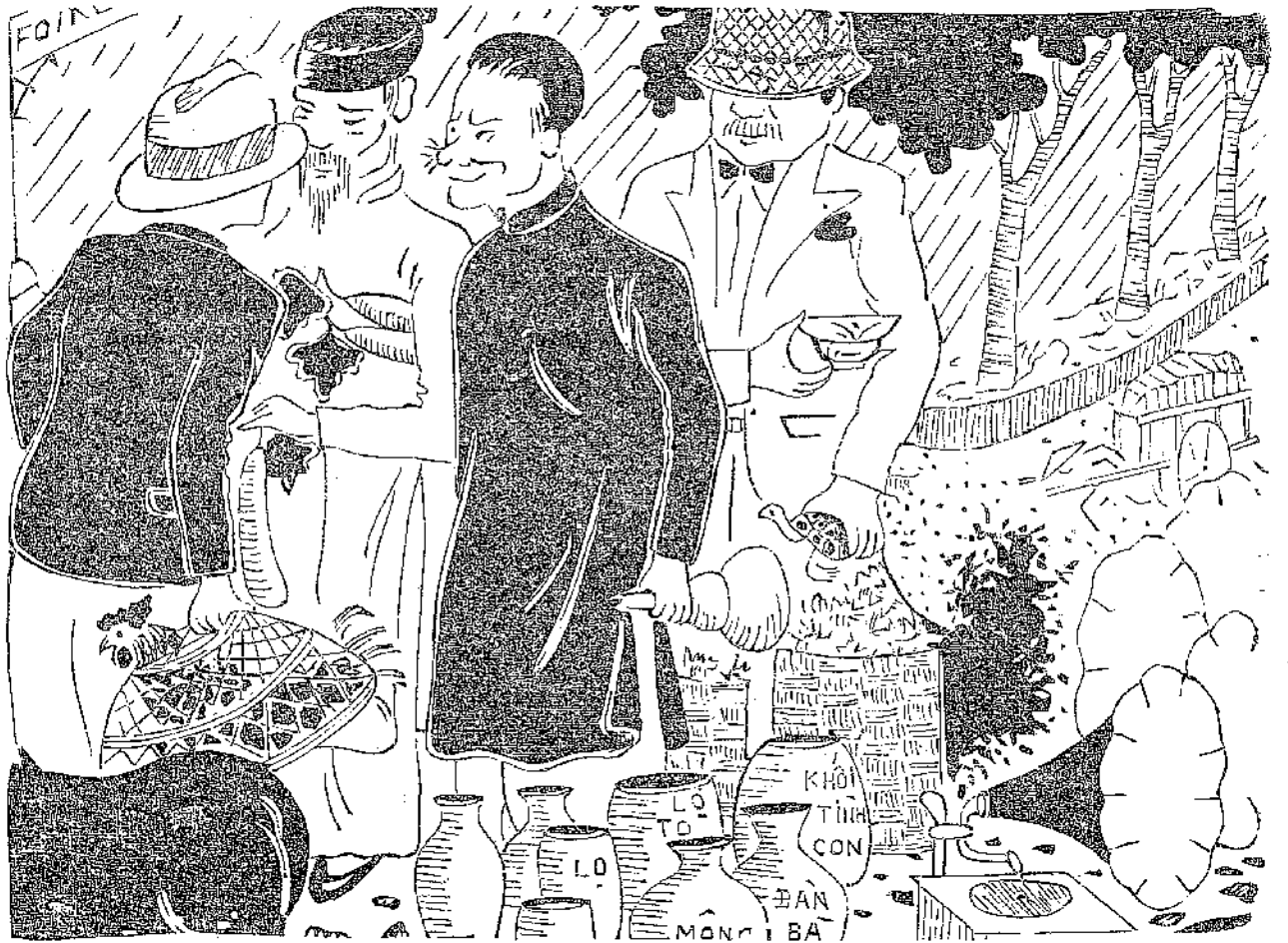
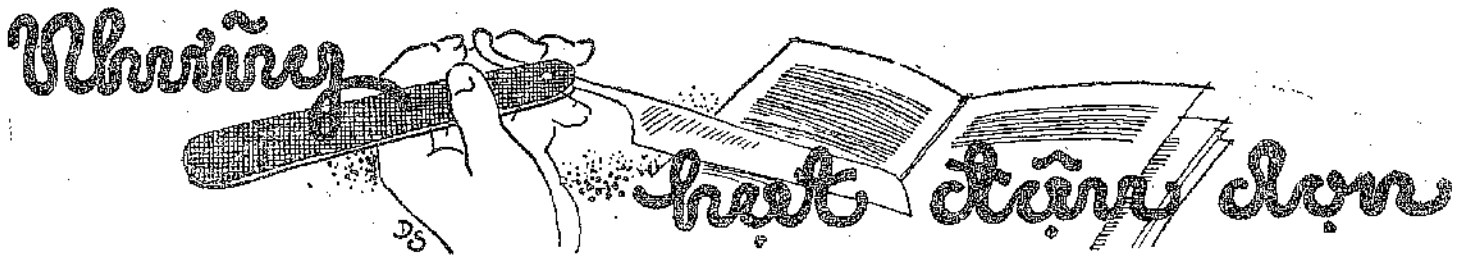
Tết Nguyên-Đán sắp tới, muốn bán
được hàng đi khắp mọi nơi không gì bằng
giao hàng hay làm ở Ô-TÔ QUẢNG-CÁO
ở ô-tô Nguyễn hữu Thành, 208, hàng
Bông, Hanoi.

Hội chợ năm nay

Làm quảng-cáo mà không tìm đến
những nhà chuyên-môn, thì không
còn gì vô-ích bằng.

Muốn được như ý về mọi phương-
diện xin mời lại phòng Comptoir de
Publicité Artistique thương-lượng.

M. NGUYỄN TRỌNG TRẠC
= BUREAU DU PHONG-HOÀ =

Thấy vật thì biết người. Vật đó nhưng người đâu?

Thông thái

Sao mai số 44, « Ngày lễ
đình chiến » :

...mới biết chơi ping-pong,
cấp mắt không nhanh nhẹn,
nhiều khi « service net » mà
không bảo service lại, cứ để
dành cản...

Có lẽ tác-giả cần thì phải,
vì service đã «net» thì đánh
lại làm gì? Bất tác-giả phải
học thuộc lòng trăm lần
chữ Anh « let ».

Đúng quá

T. B. T. V. số 5291, « Vì
một chữ lầm trong] giấy
thếp ».

Nguyên có một cậu học
trò đánh giấy thếp về nhà :

« Décédé cesser études »,
cha mẹ tưởng chết, than
khóc rồi vội vã tìm đến chỗ
cậu học trò để lo liệu chôn
cất. Đến nơi, cậu ta vẫn
khỏe mạnh như thường.
Lúc đó mới biết là lầm. Báo
T. B. T. V. bèn viết :

...Chẳng biết thế nào, chữ
«décédé» tại hóa ra «décédé»,
nên mới lầm ra như thế.
Thật là một sự lầm đáng
tức cười...

Tức cười đến chết !

Khen khéo

T. B. T. V. số 5293, «
lượng quan Võ Hiền » :

... Tượng đức hình quan
Võ Hiền bạn nam phận gục

đeo bắc đẩu bội tinh và
annam long bội tinh trông
rất giống. Ông Hiéroltz thật
là một nhà điêu khắc đại
tài...

Chẳng tài mà lại làm
giống được cả hai cái bội
tinh!

Sáng kiến

Tiếng dân số 144, trên
mặt báo :

... Thuốc gì chữa được
bệnh là hay...

Còn thuốc gì không chữa
bệnh được, tất là không hay.
Thật là chí lý lắm.

Vừa vừa chứ...

Ngộ báo số 2162, « Cuộc
tụ họp tại Khai trị » :

... Kể có ục vạn nhà bán
thuốc, chữa thuốc Nam, Bắc,
mỗi nhà có một cái gia-đình
dung nạp được có ục triệu
người...

Nhiều ục triệu như thế
thành ra một « mớ » nói
khoác !

Phải quá !

Cũng số báo ấy, « Ai cầu
Ba già » :

... Ba già, một cầu tướng
của Hôpital bị cắn... đã đến
nhà thương buộc thuốc...

Thế nghĩa là Ba già đã
cho « Hôpital » bị cắn lại
phải vào... hôpital ! Đâu vẫn
hoàn đấy! (lin tức minh)

N. D. C.

ĐAN BÀ ĐẸP TÂN
THỜI AI CÙNG
DUNG KEM
PHÂN SÁP
SA. PHÒNG
TOKALON

AGENTS: MARON
ROCHAT ET C^o 45
B^o GAMBETTA
HANOI
MAISON-TOKALON
PARIS, JOUËTÉ
AV. AFRIQUE
3 RUE RICHER
PARIS